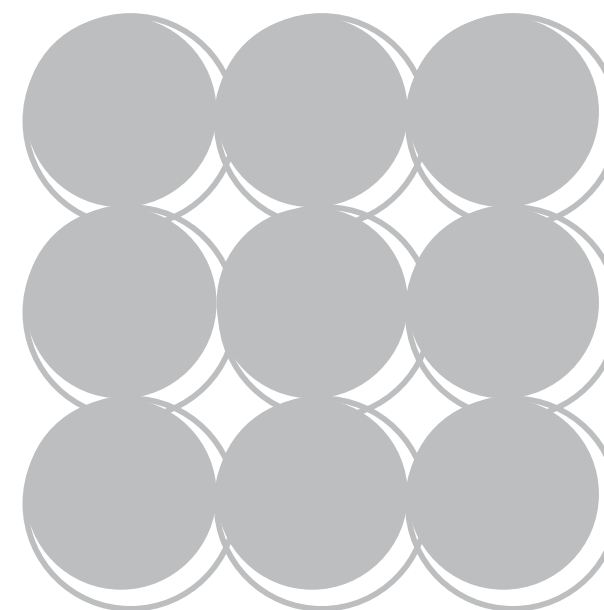

AP2027

RĪGAS ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA
2021–2027

AP2027

RĪGAS ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA
2021–2027

SATURS

IEVADS.....	4
SAĪSINĀJUMI	8
ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS VIETA INTEGRĒTĀS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS SISTĒMĀ.....	10
AR AP2027 PRIORITĀTĒM SAISTĪTIE DOKUMENTI.....	11
1. PRIORITĀTE ĒRTA UN VIDEI DRAUDZĪGA PĀRVIETOŠANĀS PILSĒTĀ	12
2. PRIORITĀTE DZĪVES KVALITĀTI VEICINOŠA PILSĒTVIDE.....	20
3. PRIORITĀTE LABA VIDES KVALITĀTE UN NOTURĪGA PILSĒTAS EKOSISTĒMA KLIMATA PĀRMAIŅU MAZINĀŠANAI.....	28
4. PRIORITĀTE KVALITĀTĪVA UN PIEEJAMA IZGLĪTĪBA	34
5. PRIORITĀTE DAUDZVEIDĪGU UN KVALITĀTĪVU MĀJOKĻU PIEEJAMĪBA.....	42
6. PRIORITĀTE MŪSDIENĪGA UN ATVĒRTA PILSĒTAS PĀRVALDĪBA.....	50
7. PRIORITĀTE VESELĪGA UN SOCIĀLI ATBALSTOŠA PILSĒTA	58
8. PRIORITĀTE KONKURĒTSPĒJĪGA PILSĒTA AR INOVATĪVU EKONOMIKU.....	66
9. PRIORITĀTE DAUDZVEIDĪGA UN AUTENTISKA KULTŪRVIDE.....	74

IEVADS

AP2027 ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments, kura mērķis ir turpināt īstenot Stratēģijā izvirzīto ilgtermiņa attīstības mērķu, telpiskās attīstības perspektīvas un stratēģisko nostādņu sasniegšanu. Attīstības programma fokusē pašvaldības darbu un publisko investīciju izlietojumu tuvākajiem septiņiem gadiem. Tā nosaka pilsētā prioritāri risināmos jautājumus, kā arī koordinē pašvaldības iestāžu darbu stratēģisko mērķu sasniegšanā.

Pilsētas attīstības programma jaunajam plānošanas periodam – 2021.–2027. gadam – ir izstrādes stadijā. Sadarbojoties ar lielu skaitu pašvaldības darbinieku, kā arī konsultējoties ar NVO un valsts iestādēm, ir izstrādāts sākotnējais piedāvājums vidēja termiņa pilsētas attīstības stratēģiskajam ietvaram. Jaunajā programmā ir definētas deviņas prioritātes jeb galvenie attīstības virzieni, kam tuvāko septiņu gadu laikā nepieciešams pievērsties pastiprināti. Katrai prioritātei ir noteikts mērķis, uzdevumi un indikatori, un tie kopā veido AP2027 stratēģisko daļu. Nākamajā AP2027 izstrādes posmā tiks noteikti uzdevumiem pakārtoti projekti un rīcība, kas veidos Investīciju plānu un Rīcības plānu.

Darbs pie AP2027 tika sākts, izvērtējot esošās attīstības programmas darbību. Tika secināts, ka Attīstības programma 2014.–2020. gadam ir vērsta uz pārāk plašu problēmu loku, tai nav efektīvas sasaistes ar pilsētas attīstības budžetu, ir problemātiska horizontālā koordinācija starp pašvaldības iestādēm izvirzīto mērķu sasniegšanā, kas kopumā noteicis nepietiekami efektīvu programmas īstenošanu. Tāpēc AP2027 ir izvirzīti šādi principi:

- programma tiek veidota mērķētāka un fokusētāka;

- programmas izstrādes laikā galvenās personas ir nozaru vadītāji, kas veiks nozīmīgu darbu AP2027 ieviešanā;
- tiek stiprināta budžeta un plānošanas sasaiste, lai radītu praktisku, skaidru, mērķētu un ieviešamu programmu, kas palīdzēs pilsētai mainīties tuvāko septiņu gadu laikā.

Šajā brīdī vēlamies saņemt plašāku skatījumu no pilsoniskajām un profesionālajām organizācijām, pašvaldības un valsts iestādēm, lai varētu pielāgot AP2027 stratēģisko ietvaru, pirms šī gada rudenī turpinām darbu pie konkrētu, no AP2027 uzdevumiem izrietošu projektu un rīcības noteikšanas. Augustā tiks rīkotas divas tiešsaistes tikšanās, lai diskutētu par AP2027 stratēģiskās daļas projektu, savukārt rakstiskus komentārus par sagatavoto materiālu gaidām līdz 14. augustam.

Šī dokumenta sākumā apkopota informācija par AP2027 līdzšinējo izstrādes procesu, t.sk. prioritāšu noteikšanu, un AP2027 horizontālie jautājumi, kas parādās lielākajā daļā prioritāšu. Turpinājumā ir deviņu prioritāšu apraksti, kuri ietver prioritātes mērķi, uzdevumus un potenciālos indikatorus.

AP2027 IZSTRĀDES PROCESS

AP2027 izstrāde oficiāli tika sākta 2018. gada nogalē, balstoties uz RD 21.11.2018. lēmumu Nr. 1770 "Par Rīgas attīstības programmas 2021.–2027. gadam izstrādes uzsākšanu". Kopš tā laika ir analizētas pilsētas attīstības tendences un novērtēta līdzšinējā politika, apzināti un analizēti starptautiskie un nacionālie plānošanas dokumenti, veiktas plašas konsultācijas ar pašvaldības iestādēm, kā arī izzināts NVO, iedzīvotāju un valsts iestāžu viedoklis.

2019. gada nogalē ir noteiktas deviņas attīstības prioritātes, un kopš 2019. gada nogales prioritāšu darba grupas strādājušas pie toatura detalizēšanas.

- 2018. gada nogale – darbnīca pašvaldības darbiniekiem, attīstības izaicinājumu apzināšana; 42 dalībnieki.
- 2019. gada 1. ceturksnis – klātienē intervijas ar pašvaldības iestādēm attīstības virzību kartēšanai; 15 iestādes.
- 2019. gada maijs – seminārs "Ceļā uz kopīgo" NVO, pašvaldības un valsts iestāžu pārstāvjiem, lai apzinātu interešu saskares laukus un prioritātes pilsētas attīstībai; 82 dalībnieki.
- 2019. gada vasara – iedzīvotāju elektroniskā aptauja, kur apzinātas aktīvo rīdzinieku pilsētas attīstības prioritātes; aizpildījuši 2294 respondenti.
- 2019. gada oktobris – sadarbībā ar Rīgas skolēnu domi un RD IKSD īstenots jauniešu pilsētplānošanas forums "Runātrīga", kurā noskaidrots jauniešu skatījums uz pilsētas un apkaimju attīstību; 70 dalībnieki.
- Kopš 2019. gada februāra notikušas četras AP2027 vadības darba grupas sanāksmes, kur attīstības programmas izstrādes procesu izpilddirektora vadībā uzrauga visu pašvaldības nozaru departamentu direktori un pilsētas arhitekts.
- Kopš 2019. gada nogales notikušas deviņpadsmit AP2027 prioritāšu darba grupu sanāksmes, kur katras prioritātes tematiskajā ietvarā definēti prioritāšu mērķi uzdevumi un indikatori. Darba grupas vada RD nozaru vadītāji, un sanāksmju darbā piedalās pašvaldības, NVO un valsts iestāžu pārstāvji; kopā 338 dalībnieki.

Līdz šim AP2027 izstrādē ir iesaistītas aptuveni 2800 personas, tajā skaitā iedzīvotāji un 449 pārstāvji no 91 organizācijas, no kurām 78% pārstāv pašvaldību, 10% valsts iestādes, 7% NVO un 5% citas organizācijas.

AP2027 izstrādi paredzēts turpināt šī gada rudenī, lai stratēģisko daļu precizētu atbilstoši saņemtajiem komentāriem un priekšlikumiem prioritāšu darba grupās. Tajās tiks noteikti tuvāko gadu laikā īstenojamie projekti un rīcība, bet nobeigumā sagatavota AP2027 1. redakcija. Provizoriski 2021. gada 1. ceturksnī publiskajai apspriešanai tiks nodota AP2027 1. redakcija kopā ar Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata 1. redakciju. AP2027 gala redakcijas apstiprināšana RD provizoriski notiks 2021. gada laikā.

Aktuālo informāciju un materiālus par AP2027 izstrādi iespējams apskatīt RD PAD mājaslapā www.rdpad.lv, sadaļas "Stratēģija" apakšsadaļā "Attīstības programma 2021–2027".

AP2027 – PILSĒTAS ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS MĒRĶU SASNIEGŠANAI

AP2027 turpina īstenot 2014. gadā apstiprinātos Stratēģijā noteiktos mērķus un attīstības konceptus, kas tiecas veidot ilgtspējīgu pilsētu, kuras pamatā ir līdzsvarota sociālo, ekonomikas un pilsētvides aspektu mijiedarbība. Rīgas ilgtermiņa attīstības mērķi ir:

- prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība;
- inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika;
- ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide;
- Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole.

Stratēģijā ir noteikts, ka ilgtermiņa mērķi tiecas risināt vienu no pašvaldības lielākajiem izaicinājumiem – apstādināt iedzīvotāju skaita kritumu un panākt tā pieauguma tendenci. Tāpēc pilsēta tiecas paaugstināt dzīves kvalitāti Rīgā ar plašām nodarbošanās iespējām, ar atbilstošu mājokļu piedāvājumu, ar kvalitatīviem pakalpojumiem, ar interesantu sociālo dzīvi un ērtu pilsētvidi.

AP2027 deviņas prioritātes izceļ deviņus galvenos pilsētas attīstības virzienus, ar kuriem pašvaldības iestādes pastiprināti strādās tuvāko septiņu gadu laikā, nodrošinot virzību uz pilsētas ilgtermiņa mērķu sasniegšanu.

Papildus prioritātēm ir noteikti četri AP2027 stratēģiskie horizontālie virzieni, kuri atspoguļojas vairākās AP2027 prioritātēs un kuriem ir īpaša nozīme Stratēģijas izvirzīto attīstības mērķu realizēšanā:

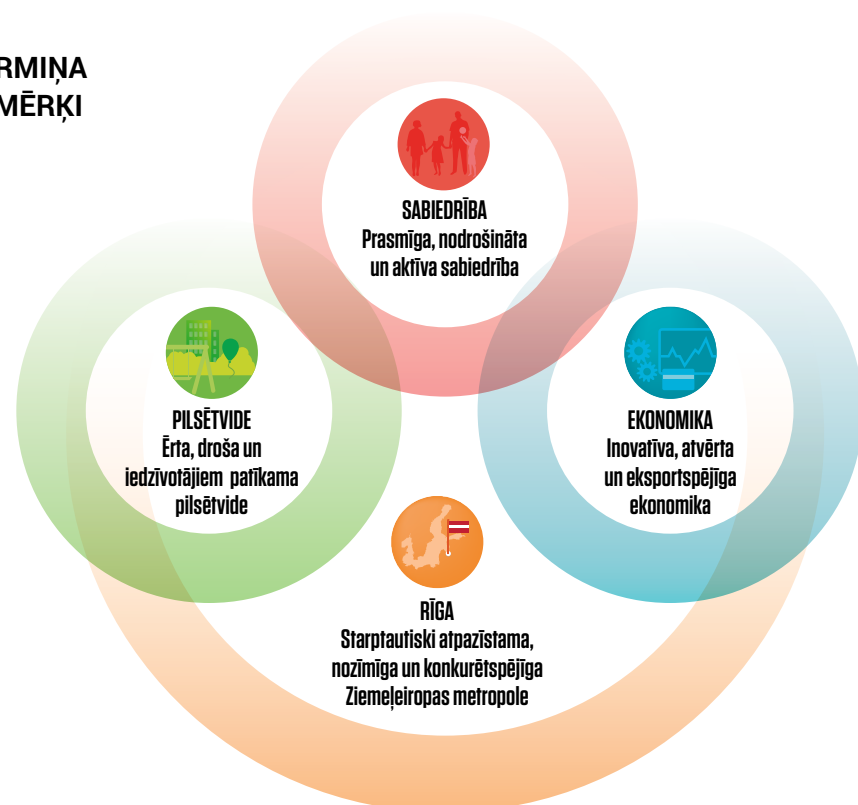
- pilsētas konkurētspēja;
- klimata pārmaiņu mazināšana un adaptēšanās klimatam;

- Rīgas kopienu iesaiste un pilnvarošana;
- Rīgas metropoles areāla sadarbība un attīstība.

Šie horizontālie mērķi kalpo kā atslēgas vārdi kompleksām pārmaiņām AP2027 ietvaros. Ieviešot katru no deviņām prioritātēm, Rīga kļūs par konkurētspējīgu mājvietu, atpūtas vietu, uzņēmējdarbības centru, par pilsētu, kas respektē ekosistēmas kapacitāti un neatlaidīgi strādā pie tā, lai mazinātu savu ietekmi uz klimatu un rezultātā kļūtu klimatneitrāla. Pilsēta spēs mainīties un pastāvēt, ja tās daudzveidīgās kopienas (apkaimes, interešu pārstāvniecības) tiks iesaistītas attīstības procesos, tādējādi veicinot iedzīvotāju radītas pārmaiņas.

Galvenā AP2027 iezīme un reizē atšķirība no iepriekšējā perioda plānošanas dokumentiem ir koncentrēšanās uz ieviešanu, tamdēļ, apstiprinot AP2027, tiks skaidri noteikts pārvaldības modelis, kā nākamajos septiņos gados maksimāli izpildīt Stratēģijā pausto apņemšanos.

RĪGAS ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS MĒRĶI

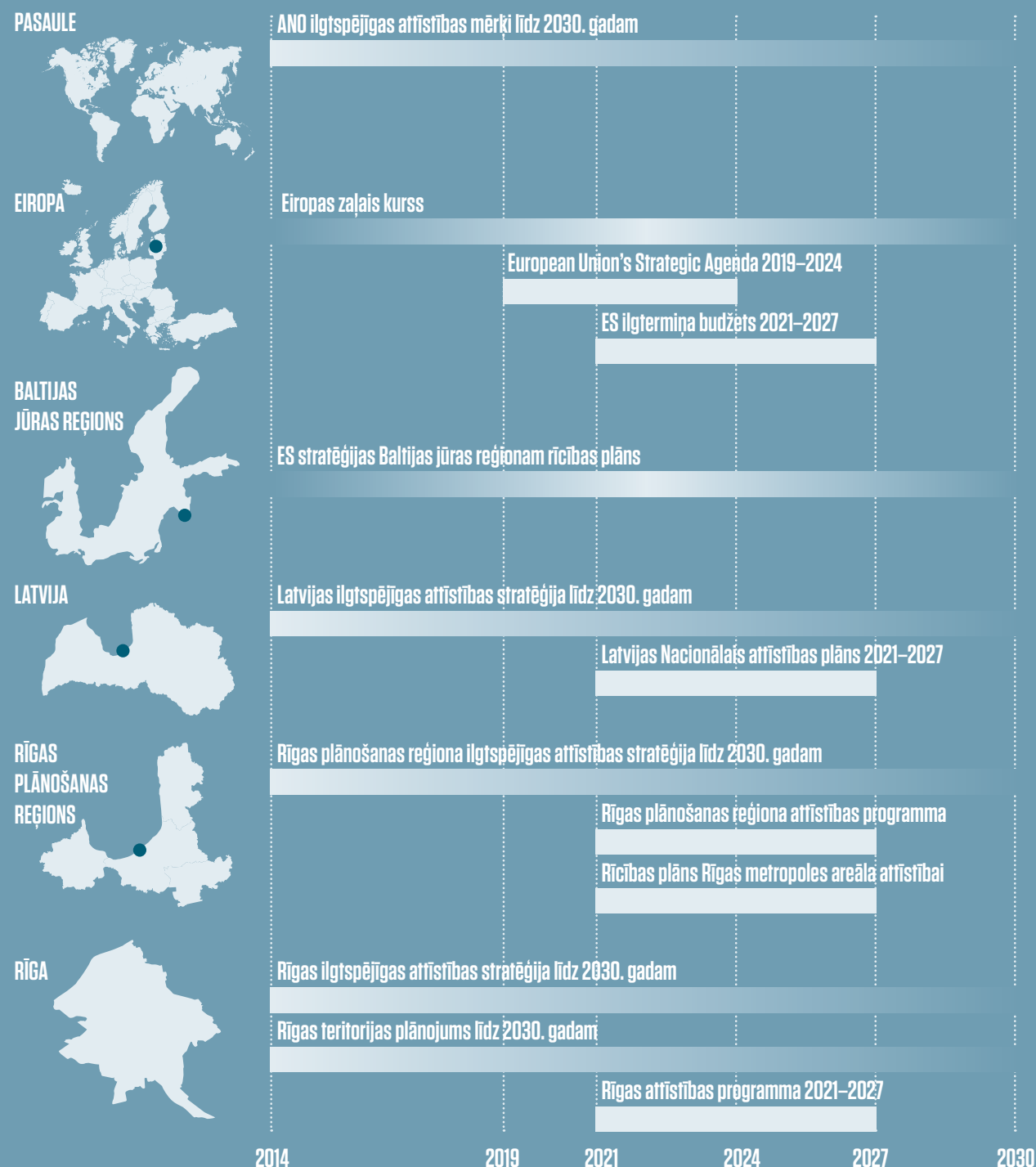
SAĪSINĀJUMI

a/dnn	automašīnas diennaktī
ALTUM	akciju sabiedrība "Attīstības finanšu institūcija Altum"
ANO	Apvienoto Nāciju Organizācija
AP SIS	aprūpes plānošanas sistēma
AP2027	Rīgas attīstības programma 2021–2027
AS	akciju sabiedrība
BJR	Baltijas jūras reģions
BT	Rīgas bāriņtiesa
CSB	Centrālā statistikas bāze
CSNg	ceļu satiksmes negadījums
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
CVK	Centrālā vēlēšanu komisija
EBRD	Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka (angļu val. European Bank for Reconstruction and Development)
EIB	Eiropas Investīciju banka (angļu val. European Investment Bank)
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
ESKO	energoservisa kompānija
EUR	Eiropas Savienības vienotā valūta
EUROCITIES	Eiropas lielo pilsētu sadarbības tīkls
EUROSTAT	Eiropas Savienības Statistikas birojs
FSC	Mežu uzraudzības padome (angļu val. Forest Stewardship Council)
IKP	iekšzemes kopprodukts
IKT	informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
IS	informācijas sistēma
IT	informācijas tehnoloģijas
LLPA	Latvijas Lielo pilsētu asociācija
LPS	Latvijas Pašvaldību savienība
LR EM	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
LR KM	Latvijas Republikas Kultūras ministrija
LR LM	Latvijas Republikas Labklājības ministrija
LR VARAM	Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
LR VM	Latvijas Republikas Veselības ministrija
LVĢMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
METREX	Eiropas lielpilsētu reģionu un apgabalu tīkls
NAP	Nacionālais attīstības plāns
NEET	personas, kas nav nodarbinātas un neiegūst izglītību vai apmācību (angļu val. not in education, employment or training)
NĪN	nekustamā īpašuma nodoklis
NPAIS	nepilngadīgo personu atbalsta informācijas sistēma
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVD	Nacionālais veselības dienests

NVO	nevalstiskās organizācijas
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (angļu val. Organisation for Economic Co-operation and Development)
PEFC	Meža sertifikācijas sistēmu novērtēšanas programma (angļu val. Programme for the Endorsement of Forest Certification)
P II	pirmsskolas izglītības iestāde
PVO	Pasaules Veselības organizācija
RCB	Rīgas Centrālā bibliotēka
RD	Rīgas dome
RD ĀP	Rīgas domes Ārlietu pārvalde
RD FD	Rīgas domes Finanšu departaments
RD IKSD	Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments
RD ITC	Rīgas domes Informācijas tehnoloģiju centrs
RD ĪD	Rīgas domes Īpašumu departaments
RD LD	Rīgas domes Labklājības departaments
RD MVD	Rīgas domes Mājokļu un vides departaments
RD PAD	Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments
RD SD	Rīgas domes Satiksmes departaments
RDZN	Rīgas Dzemdību nams
REA	Rīgas pašvaldības aģentūra "Rīgas enerģētikas aģentūra"
RIIMC	Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskais centrs
RMA	Rīgas metropoles areāls
RP SIA	Rīgas pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību
RPP	Rīgas pašvaldības policija
RSAC	Rīgas sociālās aprūpes centrs
RSD	Rīgas Sociālais dienests
RVC	Rīgas vēsturiskais centrs
RVC AZ	Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zona
SAC	sociālās aprūpes centrs
SBPC	starptautiskie biznesa pakalpojumu centri
SDG	ilgtspējīgas attīstības mērķi (angļu val. Sustainable Development Goals)
SEG	siltumnīcefekta gāzes
SIA	sabiedrība ar ierobežotu atbildību
sk.	skaitis
SOPA	sociālās jomas procesu pārvaldības lietojumprogramma
Stratēģija	Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam
SUS	Stratēģijas uzraudzības sistēma
TBD	tiks noteikts (angļu val. to be determined)
TEN-T	Eiropas Transporta tīkls (angļu val. Trans-European Transport Network)
UBC	Baltijas pilsētu savienība (angļu val. Union of the Baltic Cities)
VAPUS	veselības aprūpes pakalpojumu uzskaites sistēma
VIIS	Valsts izglītības informācijas sistēma

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS VIETA INTEGRĒTĀS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS SISTĒMĀ

AR AP2027 PRIORITĀTĒM SAISTĪTIE DOKUMENTI

AP2027 prioritāte	Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030	ANO ilgtspējīgas attīstības mērķi	Citi saistošie dokumenti
1. Ērta un videi draudzīga pārvietošanās pilsētā		 	- Rīgas ilgtspējīgas mobilitātes rīcības programma - Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plāns 2019–2030 (VARAM)
2. Dzīves kvalitāti veicinoša pilsētvide		 	
3. Laba vides kvalitāte un noturīga pilsētas ekosistēma klimata pārmaiņu mazināšanai		 	- Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021–2030 - Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plāns 2019–2030 (VARAM) - Rīcības plāns vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā 2017–2022
4. Kvalitatīva un pieejama izglītība			
5. Pieejams un daudzveidīgs mājoklis		 	EK Pilsētvides iniciatīvas Mājokļu partnerības ziņojums 2018 (The EU Urban Agenda – Housing Partnership)
6. Mūsdienīga un atvērta pilsētas pārvaldība		 	Latvijas ceturtais Nacionālais atvērtais pārvaldības rīcības plāns 2020–2021
7. Veselīga un sociāli iekļaujoša pilsēta		 	- Sabiedrības veselības stratēģija "Veselīgs rīdzinieks – veselā Rīgā" (RD) - Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2017–2020 (LR VM) - Stratēģija "Eiropa 2020" (EK) "Veselību visiem 21. gadsimtā" (PVO) "Veselība 2020" (PVO)
8. Konkurētspējīga pilsēta ar inovatīvu ekonomiku		 	
9. Daudzveidīga un autentiska kultūrvide		 	

1 ĒRTA UN VIDEI DRAUDZĪGA PĀRVIETOŠANĀS PILSĒTĀ

MĒRKIS

Veicināt klimatam un iedzīvotājiem draudzīgu mobilitāti, padarot pieejamus daudzveidīgus pārvietošanās veidus un radot tam neieciešamo infrastruktūru. 2027. gadā Rīgā panākt uz pusi lielāku riteņbraucēju īpatsvaru; par 5% mazāk automašīnu, kas šķērso pilsētas robežu; lielāku sabiedriskā transporta lietotāju īpatsvaru; kopējo ietekmi attiecībā uz CO₂ samazinājumu no mobilitātes projektu īstenošanas – 20% apmērā.

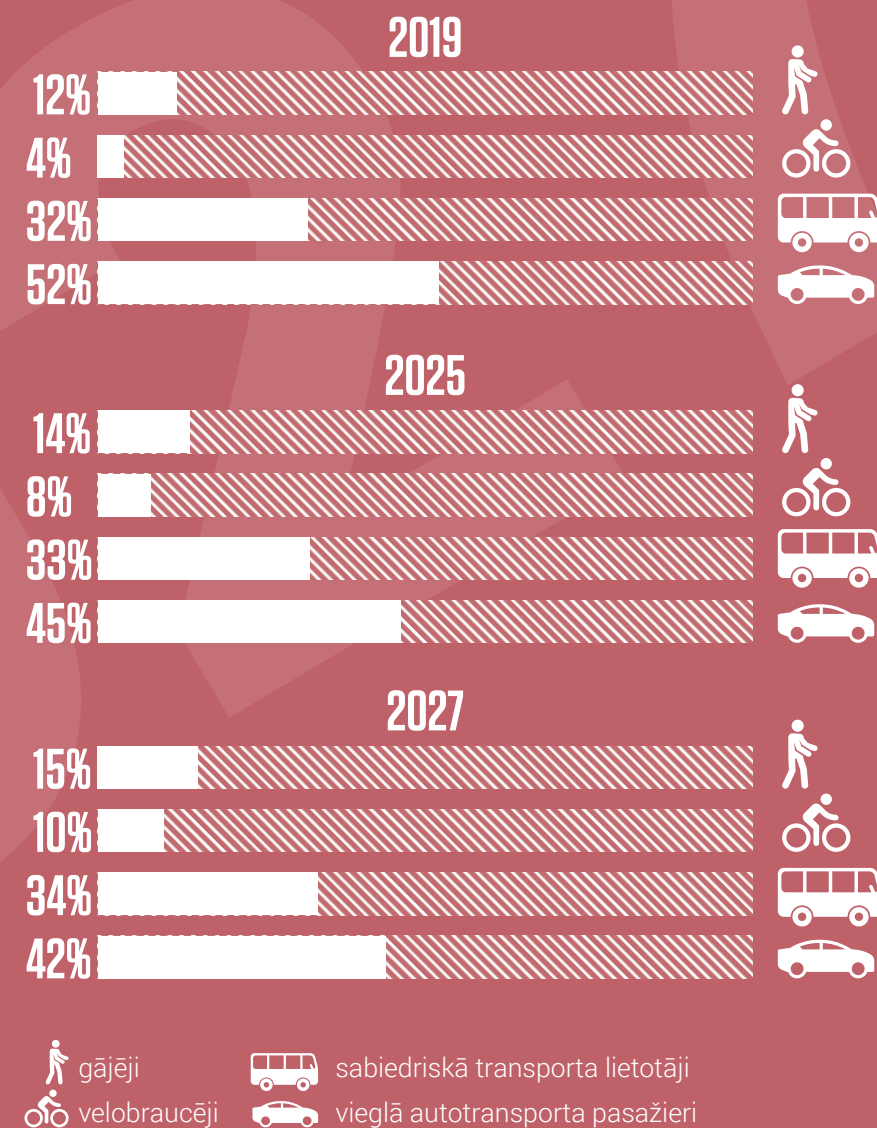
Pārvietošanās pilsētā nenozīmē tikai kādu specifisku pārvietošanās veidu – tā ir arī pilsētas iepazīšana, cilvēku veselība un drošība, satikšanās veids, bērnu un jauniešu pārvietošanās brīvība, atpūta un darbs. Prioritātes mīcija ir veicināt ērtu, drošu pārvietošanos visā Rīgā, izmantojot jau esošo transporta tīklu un pilnveidojot to tādējādi, lai tā centrā būtu cilvēks – rīdzinieks, pilsētas viesis, darba ņēmējs un darba devējs. Šī prioritāte īsteno arī principu “veselība visās politikās” ar drošu gājēju, veloinfrastruktūras, ūdenstransporta un daudzveidīgas publiskās ārtelpas attīstīšanu ērtai mobilitātei.

Lielā slodze uz esošo ielu infrastruktūru un jaunās pārvietošanās tendences ir veicinājušas nepieciešamību aktīvāk investēt tādā infrastruktūrā, kas ne tikai uzlabo sociālos un ekonomiskos aspektus, bet arī viennozīmīgi mazina negatīvo ietekmi uz vidi un klimatu. Pašvaldība ir gatava nodrošināt, ka tā sabiedrības daļa, kurai ikdienā nav obligāti braukt ar privāto automašīnu, var izmantot ērtus, drošus un videi draudzīgus transportlīdzekļus, – tas vienlaikus uzlabotu gaisa kvalitāti pilsētā, samazinātu negatīvo ietekmi uz klimatu un transportlīdzekļu slodzi uz ielām.

Viena no pašvaldības aktualitātēm ir sadarbības veicināšana mobilitātes sektorā ar Pierīgas pašvaldībām – mobilitātes punktu attīstību ap dzelzceļa stacijām Pierīgā plānots veidot kopā ar “pēdējā kilometra” risinājumiem Rīgā. “Rail Baltica” ienākšana pilsētā ļauj stiprināt dzelzceļa nozīmi arī vietējos maršrutos. Pašvaldības uzdevums ir izmantot projekta sniegtās iespējas, gan uzlabojot pārvietošanos pilsētā, gan veicinot Rīgas konkurētspēju.

Pašvaldība kopš 2018. gada sadarbojas ar dāņu arhitektu un pilsētplānotāju biroju “Gehl Architects”. Kopā ar pašvaldības speciālistiem ir izstrādāta mobilitātes vīzija Rīgai līdz 2050. gadam. Tā ir detalizēta līdz rīcībai un investīcijām, kuras ir integrētas AP2027, lai nākamajos gados virzītos uz ērtāku un videi draudzīgāku mobilitāti un lai pilsēta pietuvotos vīzijas sasniegšanai.

SADALĪJUMS PĒC PĀRVIETOŠANĀS VEIDA

Kopējā ietekme
uz CO₂ samazinājumu
no mobilitātes
projektu īstenošanas

=

20%

IZAICINĀJUMI

- 1 Iedzīvotāju skaita dinamika Rīgā un Pierīgā ietekmē arī mobilitātes izmantošanu un veidus.
- 2 Plānojot reģionālo infrastruktūru, trūkst sistēmātiskas un plašas Rīgas–Pierīgas pašvaldību un nacionālā līmeņa sadarbības.
- 3 Aptuveni 60% Rīgas iedzīvotāju dzīvo mikrorajonos ārpus pilsētas centra, kas rada papildu nepieciešamību pēc mobilitātes uz centru vai kādu citu apkaimi.
- 4 Uz pilsētas centru dodas un to šķērso daudzi, kuri ikdienas gaitās pārvietojas ar auto, un tas pīķa stundās rada nopietnus sastrēgumus.
- 5 Aizvien lielāka vieglo automašīnu koncentrācija pilsētas centrā kontekstā ar nepietiekamo sabiedriskā transporta joslu skaitu padara pārvietošanos ilgāku un ievērojami samazina vidējo braukšanas ātrumu sabiedriskajam transportam – tā pasažieru laika zudums gada griezumā pārsniedz 8 miljonus stundu.
- 6 Autocentriskums un auto kā statusa simbols – vieglo automašīnu skaits uz vienu iedzīvotāju turpina pieaugt gan Rīgā, gan Pierīgā – attiecīgi par 5,8% un 8,8% laikā no 2015. līdz 2018. gadam.
- 7 Vērojams finanšu trūkums un liela paļaušanās uz ES finansējumu infrastruktūras attīstībai.
- 8 Pastāv neskaidrība par finanšu pieejamību plānošanas periodā no 2021. līdz 2027. gadam (gan vietējo, gan ES).
- 9 Izveidojusies sadrumstalota pārvaldība mobilitātes jomā, kas rada izaicinājumus savstarpēji saskaņotam sabiedriskajam transportam.

- 10 Atsevišķās apkaimēs, kur ir mazāk blīva dzīvojamā apbūve, ir problemātiska sabiedriskā transporta pieturvietu sasniedzamība. 300 m attālums no dzīvojamās apbūves līdz pieturai ir nodrošināta 83% Rīgas teritorijas.
- 11 Sabiedriskā transporta pieturvietas mēdz būt fiziski grūti pieejamas daļai iedzīvotāju (cilvēkiem ar kustību traucējumiem, vājredzīgiem cilvēkiem, māmiņām ar ratiem utt.).
- 12 Vērojama nepilnīga dažādu apkaimju savstarpējā sasaiste ar sabiedrisko transportu, neiebraucot pilsētas centrā.
- 13 Rīgā ir sadrumstalota veloinfrastruktūras plānošana.
- 14 Gājējiem paredzētā ielu telpa un ar to saistītā infrastruktūra neveicina pārvietošanos ar kājām pilsētas centrā un daudz kur ārpus tā.
- 15 Pastāv nepilnīga datu pieejamība par dažādu transportlīdzekļu izmantošanu pilsētā.
- 16 Nepieciešama mobilitātes plānošana kontekstā ar klimata pārmaiņām un transporta ietekmi uz to.

IESPĒJAS

- 1 Attīstīt Rīgas kultūrvēsturiskos galamērķus, kā arī zilās un zaļās struktūras, kas jau tagad veido 40% teritorijas un piesaista iedzīvotājus un pilsētas viesus augu gadu.
- 2 Optimizēt sabiedriskā transporta tīklu un savienot ar dzelzceļa satiksmi un mikromobilitātes veidiem, lai pārvietošanos pilsētā padarītu efektīvu, ērtu un videi draudzīgu.
- 3 Atbalstīt ērtu pārvietošanos pilsētā (plānošanas ietvars jau ir izstrādāts). Stratēģiskie plānošanas dokumenti par prioritāti pilsētas mobilitātes shēmā jau ir padarījuši gājējus, velosipēdistus, sabiedrisko transportu.
- 4 Atbalstīt vairāku pilsētas centra un ārpus centra apkaimju potenciālu kļūt par ērti izstaigājamu un pieredzes bagātu pilsētas daļu.
- 5 Atbalstīt tendenci, ka iedzīvotāji izmantot aizvien vairāk mikromobilitātes veidu (no 2014. līdz 2018. gadam riteņbraucēju skaits ir palielinājies par 40%¹). Attīstīt arī koplietošanas pakalpojumu piedāvājumu un izmantošanu.
- 6 Attīstīt gājēju un velo infrastruktūru, lai pozitīvi ietekmētu cilvēku veselību, kā arī izveidot atbilstošu infrastruktūru, lai padarītu pilsētvidi drošāku (pēc Iekšlietu ministrijas datiem, RVC ir pilsētā augstākā ceļu satiksmes negadījumu koncentrācija).
- 7 Uzlabot mobilitāti apkaimju, pilsētas un reģionālajā līmenī saistībā ar "Rail Baltica" ienākšanu pilsētā.
- 8 Aktīvāk iesaistīt darbā nevalstiskās organizācijas un pilsētvides aktivistus kā resursu labāku infrastruktūras projektu dizaina veidošanā.
- 9 Veicināt izdevumu (laiks un resursi) samazināšanu, mazinot sastrēgumus pavadīto laiku.
- 10 Sekmēt ES zaļā kursa iedzīvināšanu, kurš paredz līdz 2050. gadam transporta sektora radīto siltumnīcgāzu apjomu samazināt par 90%.
- 11 Ciešāk integrēt klimata mērķus un mobilitātes plānošanu, attīstot Rīgu kā adaptīvu (resilient) pilsētu.
- 12 Turpināt sadarbību RMA teritorijā, fokusējoties uz transporta un mobilitātes jautājumiem. Rīgai ir lieliska iespēja attīstīt mobilitātes punktus un mobilitāti ap dzelzceļu, sadarbojoties ar Pierīgas pašvaldībām.
- 13 Attīstīt mobilitāti kā pakalpojumu, izmantojot digitālās iespējas.

1 <https://www.pilsetacilvekiem.lv/velobraucejuskaitisana-2018/>

UZDEVUMI

**1.1. PADARĪT SABIEDRISKO
TRANSPORTU PAR RĪGAS
MOBILITĀTES MUGURKAULU**

Rīgā jau pašlaik ir plašs un daudzveidīgs sabiedriskā transporta tīkls. Liels potenciāls turpmākajos gados ir ciešākai dzelzceļa integrācijai šajā tīklā, mobilitātes punktu attīstīšanai (vietēja līmeņa), kā arī sabiedriskā transporta pievilcības vairošanai.

**1.2. IEVIEST MOBILITĀTES
HIERARHIJU**

Stratēģijā ieviestais mobilitātes princips pilsētas kodolā, kur priekšroka pilsētas centrā tiek dota gājējiem un velosipēdistiem, līdz šim ir ieviests tikai daļēji.

**1.3. MOBILITĀTI ATTĪSTĪT
SABALANSĒTI, PAREDZOT
NEPIECIEŠAMOS
IEROBEŽOJUMUS**

Veidojama sabalansēta mobilitāte, paredzot dažādus ierobežojumus. Galvenie virzieni – attīstīt mobilitātes vadību, realizēt satiksmes mērināšanas pasākumus, izstrādāt zemas emisijas zonas plānu, t.sk. autonomietņu politiku, kā arī nodrošināt sabalansētu ielu tīkla pilnveidošanu.

**1.4. SEKMĒT DAUDZVEIDĪGU
PUBLISKO ĀRTELPU AR ĒRTU
MOBILITĀTI**

Ērta pārvietošanās pilsētā nozīmē arī kvalitatīvu un pieejamu publisko ārtelpu, tāpēc fokuss tiek likts uz gājēju ielu izveidi, kā arī ielu un satiksmes drošības uzlabošanu.

**1.5. VEICINĀT SADARBĪBU
MOBILITĀTES JOMĀ RĪGĀ
UN PIERĪGĀ**

Sadarbība ir pirmais nosacījums, lai mobilitātes plānošana un īstenošana būtu veiksmīga. Pašvaldības prioritāte ir gan strādāt ar iedzīvotājiem un NVO, gan arī būt aktīvam dalībniekam RMA teritorijā, īpaši domājot par Ilgtspējīgas mobilitātes plāna izstrādi RMA teritorijai (SUMP), gan attīstot mobilitātes punktus.

INDIKATORI

Prioritātes indikatori

Indikators	Datu avots, piezīmes
CO ₂ samazinājums no investīcijām mobilitātes infrastruktūras uzlabošanā	RD PAD, RD SD
Sabiedriskā transporta vidējais braukšanas ātrums, km/h	SIA Rīgas satiksme, jauns rādītājs
Gaisa piesārņojums no transporta, norma: NO ₂ < 50 µg/m³ 35 dienas gadā, Brīvības ielā pārsniegums	RD MVD
Trokšņa piesārņojums no transporta (diskomfortam pakļauto iedzīvotāju skaits)	RD MVD
Satiksmes veidu sadalījums (modalitāte) pilsētā, % - gājēji - velobraucēji - sabiedriskā transporta izmantotāji - vieglā transporta pasažieri	RD PAD, socioloģiskās aptaujas

Uzdevumu izpildes indikatori

Uzdevums	Indikators	Datu avots, piezīmes
1.1. Sabiedrisko transportu padarīt par Rīgas mobilitātes mugurkaulu	1.1.1. Pāri pilsētas robežai, a/dnn	pieejami AS "Latvijas Valsts ceļi" uzskaites dati
	1.1.2. Pāri pilsētas centra robežai, a/dnn	plānotās automatizētās skaitīšanas sistēmas
	1.1.3. Kopējais sabiedriskā transporta pasažieru skaits, pas./gadā	SIA "Rīgas satiksme" un AS "Pasažieru vilciens" dati
	1.1.4. Sabiedriskā transporta vidējais braukšanas ātrums, km/h	SIA "Rīgas satiksme"
	1.1.5. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): sabiedriskā transporta pakalpojumu pieejamība un kvalitāte, %	socioloģiskās aptaujas
1.2. Ieviest mobilitātes hierarhiju	1.2.1. Veloinfrastruktūras kopējais garums Rīgā, km	RD SD
	1.2.2. Velosatiksmes pāri pilsētas centra tiltiem	plānotās automatizētās skaitīšanas sistēmas
	1.2.3. Velonovietnes, sk.	RD SD, SIA "Rīgas satiksme"
	1.2.4. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): velosatiksmes organizācija pilsētā, %	socioloģiskās aptaujas
	1.2.5. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): publisko ārtelpu un gājēju infrastruktūra ikdienas vajadzībām, %	socioloģiskās aptaujas

1.3. Mobilitāti attīstīt sabalansēti, paredzot nepieciešamos ierobežojumus	1.3.1. CO ₂ samazinājums no investīcijām mobilitātes infrastruktūras uzlabošanā	RD PAD, RD SD
	1.4.1. CSNg Rīgā kopumā, sk./gadā	lekšlietu ministrijas ģeogrāfiskā informācijas sistēma https://gis.ic.iem.gov.lv/giswebcais
1.4. Veidot daudzveidīgu publisko ārtelpu ar ērtu mobilitāti	1.4.2. CSNg iesaistītie gājēji, sk.	
	1.4.3. CSNg iesaistītie velosipēdisti, sk.	
	1.4.4. Bojāgājušie, sk.	
	1.4.5. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): publisko ārtelpu un gājēju infrastruktūra ikdienas vajadzībām, %	socioloģiskās aptaujas
	1.4.6. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): publisko ārtelpu un gājēju infrastruktūra atpūtas vajadzībām – parku, atpūtas vietu, krastmalu, pludmaļu pieejamība, %	socioloģiskās aptaujas
	1.5.1. CO ₂ samazinājums no investīcijām mobilitātes infrastruktūras uzlabošanā	RD PAD, RD SD
1.5. Veicināt sadarbību mobilitātes jomā Rīgā un Pierīgā		

2 DZĪVES KVALITĀTI VEICINOŠĀ PILSĒTVIDE

MĒRKIS

Izveidot kvalitatīvu, drošu, pieejamu un dizainiski pārdomātu pilsētvides tīklojumu, kurā cilvēki vēlas uzturēties, kur katra iespējām ir pieejamas aktivitātes, ir klātesoša daba, ir nodrošināta visaptveroša vides pieejamība un atrisinātas formālās īpašumtiesību barjeras. Panākt, ka līdz 2027. gadam pakāpeniski pieaug to rīdzinieku un pilsētas viesu skaits, kuri brīvo laiku izvēlas pavadīt pilsētvidē.

Sabalansējot dažādus aspektus, pašvaldība pilsētvides attīstībā paredz apkaimju identitātes izkopšanu, kultūrvēsturiskā mantojuma un pilsētai raksturīgās ainavas saglabāšanu, kā arī spilgtu laikmetīgo iezīmju ieviešanu. Pašvaldība turpina uzlabot pilsētvides kvalitāti, ievērojot dabas procesus, kā arī funkciju daudzveidību un to elementu savstarpējo savienošānu. Uzmanība tiek pievērsta dažādiem pilsētvides elementiem, radot dažādām iedzīvotāju grupām pieejamas dzīvīgas teritorijas un telpas, ko veido publiskai lietošanai nodoti laukumi, parki, dārzi, skvēri, pagalmi, krastmalas, pasāžas, promenādes un citas vietas. Pilsētvide un tās devums dzīves vides kvalitātei ir būtisks priekšnosacījums Rīgas atpazīstamībai un reizē veicina arī tās konkurētspēju.

Mežaparkos saglabājama dabiskā meža ainava, paplašināma teritorijas izmantošana tūrismam un rekreācijai. Perifērijā veidojamas aktīvas atpūtas takas, rekreācijas veloceļi, tādējādi aktivizējot jaunas telpas lietojuma funkcijas dažādām vecuma grupām un dažādās sezonās. Daugavas telpā un pilsētas ezeros attīstāmas piestātnes, veidojamas krastmalas laipas un citi risinājumi, pielāgoti motorizētām un nemotorizētām laivām, kā arī veicama esošo pludmaļu labiekārtošana un jaunu izveide. Nepieciešams tālāk attīstīt sporta un rotaļu laukumus apkaimēs, kā arī veidot dažādus citus pilsētvides risinājumus ar mērķi nodrošināt iedzīvotājiem iespējas kvalitatīvi pavadīt brīvo laiku dzīvesvietas tuvumā. Apkaimēs attīstāmi telpiski funkcionālie centri, veidojot tajos atraktīvu pilsētvidi, lai veicinātu iedzīvotāju socializēšanos un apkaimju pievilcību.

Īstenojot pilsētvides projektus, vērā ņemami vairāki kvalitātes kritēji. Pilsētvidei un tajā ietvertajām aktivitātēm jābūt daudzfunkcionālām, izmantojamām dažādām vecuma un interesentu grupām (vides pieejamība); pilsētvidei jābūt pielāgojamai un izmantojamai dažādās sezonās (materiāli); tās elementiem jāveido tīklojums pilsētā, radot drošu un patīkamu sasniedzamību; izmantojami dažādi kvalitatīvi un ilgtspējīgi apbūves materiāli, kā arī ievērojami ilgtspējīgas būvniecības un uzturēšanas principi; pilsētvide un tās dabas un apstādījumu elementi veidojami kā pilsētas dzīves kvalitātes, iedzīvotāju veselības un mikroklimata nodrošinātāji, iekļaujot tādus aspektus kā lietusskādens akumulēšana, siltumsalas efekta mazināšana, bioloģiskās daudzveidības nodrošināšana, trokšņa un gaisa piesārņojuma mazināšana; veicināma dabas faktoru respektēšana teritoriju attīstībā.

Kvalitatīvas pilsētvides radīšana – apsaimniekošana, rūpes un atbildība par publisko ārtelpu – ietver katra indivīda, iestādes un organizācijas līdzdarību.

DABAS VĒRTĪBAS UN ATTĪSTĪTA PILSĒTVIDE RĪGĀ

PILSĒTVIDES KOMPLEKSAS PĀRVALDĪBAS MODEĻA IZVEIDE

IZAICINĀJUMI

- 1 Rīgas kā zaļas pilsētas veidošana ar drošu augsta līmeņa pilsētvides elementu labiekārtojumu.
- 2 Esošais pilsētvides fragmentārisms, pieejamība, funkciju klāsts un pasākumi nepietiekami motivē cilvēkus aktīvi to izmantot, tāpēc joprojām daudzi rīdzinieki brīvo laiku pavadā ārpus pilsētas.
- 3 Daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku pagalmu labiekārtojuma un kvalitātes līmenis neatbilst kvalitatīvas mūsdienu pilsētvides prasībām.
- 4 Nepieciešams būtiski samazināt siltumslāpību efektu pilsētā un uzlabot mikroklimatu.
- 5 Augsnes piesārņojums ar nātrija hlorīdu (NaCl) ielu malās un starpbrauktuviu joslās negatīvi ietekmē apstādījumus.
- 6 Sēra dioksīda (SO₂), slāpekļa dioksīda (NO₂) un piezemes ozona (O₃) paaugstinātais saturs gaisā negatīvi ietekmē cilvēku veselību un dabu.
- 7 Pieminekļi ir vieta, kur nekas nenotiek (netiek organizēti tematiskie pasākumi), un kaitējumu tiem nodara skeitbordisti.
- 8 Pilsētniekiem trūkst pilsētvides piederības izjūtas un kopīgu rūpju par to.
- 9 Vērojamas normatīvu un kontroles nepilnības pilsētvides kvalitātes un uzturēšanas jautājumos (piemēram, publisko rotaļlaukumu ekspluatācijā).
- 10 Trūkst datu par pilsētvides objektiem, to stāvokli, īpašumpiederību un uzturēšanu.
- 11 Vērojams normatīvu pretstats sabiedrības interesēm – cilvēki vēlas ielu apstādījumus, bet lielākā daļa (aptuveni 80%) Rīgā tie atrodas inženierkomunikāciju aizsardzības joslās.
- 12 Izveidojusies sadrumstalota apstādījumu un pilsētvides apsaimniekošanas sistēma.

IESPĒJAS

- 1 Apstādījumu un publisko ārtelpu veidot kā vienotu struktūru.
- 2 Apstādījumus veidot tā, lai tie īslaicīgi uzņemtu lietussēdus un samazinātu ielu applūšanu.
- 3 Veicināt pilsētas centra ventilēšanu – apstādījumu struktūras veidošanas, lai sekmētu vēsu un nepiesārņoto gaisu masu ieplūšanu centrā.
- 4 Padarīt pieejamas ūdensmalas un mudināt iedzīvotājus uz jaunām aktivitātēm.
- 5 Veidot labiekārtojuma elementus, lai cilvēkiem būtu patīkamāk atrasties pilsētvidē – lai būtu vairāk labu un kvalitatīvu atpūtas vietu, soliņu, celiņu, pastaigu taku, promenāžu un laipu (mitrākās teritorijās). Iekārtot dabas takas ārpus pilsētas – Rīgas mežu teritorijās.
- 6 Attīstot pilsētvidi, pievērst uzmanību arī vietas objektiem.
- 7 Integrēt vēsturiskās kultūras mantojuma vērtības pilsētvidē, sakārtot memoriālus un piemiņas vietas.
- 8 Revitalizēt un iedzīvināt degradētās teritorijas, piemēram, radot urbānos dārzus publiskai lietošanai.
- 9 Rast vienošanos par risinājumiem ielu apstādījumu un inženierkomunikāciju jautājumā – apstādījumu veidošana un esošo uzturēšana inženierkomunikāciju aizsargjoslās.
- 10 Organizēt pilsētvides labiekārtojuma dizaina vadlīniju izstrādi, lai tas būtu dizainiski patīkams, ilgtspējīgs un kvalitatīvs.
- 11 Veicināt sociālās iniciatīvas un partnerību pilsētvides elementu izveidē un uzturēšanā.
- 12 Labākas pilsētvides veidošanas nolūkā iesaistīties konstruktīvā dialogā ar zemesgabalu īpašniekiem un attīstītājiem.

UZDEVUMI

2.1. SAGLABĀT UN
KVALITATĪVI PILNVEIDOT
DABAS VĒRTĪBAS RĪGĀ

Atjaunot un izveidot mežus, mežaparkus, dārzus, parkus, skvērus, pagalmus un to infrastruktūru, attīstīt ģimenes dārziņus, dabas takas un ierīkot laipas (arī RMA telpā), attīstīt ostas teritorijas publisko ārtelpu, sakārtot apbūves teritoriju ārtelpas, izstrādāt koku stādīšanas programmu. Veicināt pilsētvides daudzveidību un daudzfunkcionalitāti (lietusūdens akumulēšana, siltumsalas efekta mazināšana, bioloģiskās daudzveidības sekmēšana, trokšņa un gaisa piesārņojuma mazināšana, vertikālo un horizontālo apstādījumu veidošana).

2.2. VEICINĀT KRASTMALU
UN ŪDENS TELPU PLAŠĀKU
PIEEJAMĪBU UN LIETOJUMU,
KĀ ARĪ ATTĪSTĪT
NEPIECIEŠAMO
INFRASTRUKTŪRU

Padarīt pieejamas ūdensmalas, veicināt ūdens izmantošanu, attīstīt infrastruktūru, kas sekmētu uzņēmējdarbību. Attīstīt dažādu līmeņu promenādes, izveidot kempingu Lucavsalā, lai piesaistītu tūristus, stiprināt krastus, attīstīt labiekārtojumu, rekreācijas iespējas, ierīkot slīpus un atpūtas zonas (piemēram, pie Buļļupes), sakārtot esošās pludmales un peldvietas un veidot jaunas gan ezeros, gan Daugavā, atbalstīt kuģīšu satiksmi.

2.3. UZLABOT PILSĒTVIDI
RĪGAI SVARĪGĀS UN
PILSĒTBŪVNICISKI
KOMPLEKSĀS TERITORIJĀS

Sekmēt kompleksu pilsētvides attīstību (apkaimju centros, daudzdzīvokļu mikrorajonos, pieostas apkaimēs, tirgus apkārtnē, Zināšanu jūdzes teritorijā, vecpilsētā, RVC), lai veicinātu vitālāku pilsētas dzīvi, iedzīvotāju aktivitātes un mazo uzņēmējdarbību ēku pirmajos stāvos (veikali, kafejnīcas, ielu tirdzniecība).

2.4. VEIDOT PILSĒTVIDI, KAS
NODROŠINA FUNKCIONĀLO
UN SOCIĀLO DAUDZVEIDĪBU

Pilsētvide veidojama daudzveidīga gan no funkciju un pakalpojumu piedāvājuma, gan no dažādu cilvēku grupu pieejamības, gan arī no dabas respektēšanas viedokļa. Tiek radīta tīklojuma izjūta – lietas ir apvienotas sistēmā. Tiek saglabātas un attīstītas kultūrvēsturiskās vērtības, ierīkoti rotaļlaukumi, sporta laukumi, vides elementi (velostatīvi, dzeramā ūdens punkti, publiskās tualetes, atkritumu urnas u.tml.) un citi labiekārtojuma elementi.

2.5. IZVEIDOT KOMPLEKSAS
PILSĒTVIDES PĀRVALDĪBAS
MODELI

Izstrādāt pilsētvides dizaina labiekārtojuma vadlīnijas (dizaina kods) un apkopot labās prakses piemērus. Sakārtot atbildības un kontroles jomas par pilsētvides un tās elementu kvalitāti un drošību. Apzināt un regulāri uzturēt datus par pilsētvidi un tās elementiem. Izveidot pilsētas dārznieka/ainavu arhitekta amata pozīciju. Radīt sadarbības platformu publiskās ārtelpas iedzīvināšanai un uzturēšanai (inovācija sadarbībai ar biedrībām un aktīvistiem). Risināt ielu apstādījumu un inženierkomunikāciju līdzāspastāvēšanas jautājumu, veidot komunikāciju koridorus.

INDIKATORI

Prioritātes indikatori

Indikators	Datu avots, piezīmes
Zaļo teritoriju īpatsvars no pilsētas kopējās teritorijas, %	RD PAD
Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): dabas vides daudzums un kvalitāte Rīgā kopumā, %	SUS, aptauja
Iedzīvotāju vērtējums par apbūvētās vides kvalitāti savā apkaimē	SUS
Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): teritorijas tīrība apkaimē, %	SUS, aptauja
Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): gaisa kvalitāte mikrorajonā, apkaimē, %	SUS, aptauja
To iedzīvotāju māsaimniecību īpatsvars, kuras cieš no trokšņa piesārņojuma, %	SDG11_11.1_LV5
Vērtējums par drošību pilsētvidē	jauns rādītājs
Polīcijas īzsaukumi Rīgā, sk.	RPP
Vardarbības un noziedzības gadījumi dzīvesvietas apkārtnē, sk.	RPP

Uzdevumu īzpīldes īndīkatori

Uzdevums	Indīkators	Datu avots, piezīmes
2.1. Saglabāt un kvalitatīvi pilnveidot dabas vērtības Rīgā	2.1.1. Zaļo teritoriju īpatsvars no pilsētas kopējās teritorijas, %	CSP
	2.1.2. Rīgas sabīedrisko apstādījumu teritorijas (dārzi, parki, skvēri), ha	SIA "Rīgas meži"
	2.1.3. Vidējais iedzīvotāju īpatsvars, kuriem 300 m rādiusā ap dzīvesvietu īr pieejamas dabas un apstādījumu teritorijas, %	SUS, ekspertu pētījums
	2.1.4. Vidējais dabas un apstādījumu teritoriju pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	SUS, ekspertu pētījums
	2.1.5. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): dabas vides daudzums un kvalitāte Rīgā kopumā, %	SUS, aptauja
	2.1.6. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): gaisa kvalitāte mikrorajonā, apkaimē, %	SUS, aptauja
	2.1.7. To iedzīvotāju māsaimniecību īpatsvars, kuras cieš no trokšņa piesārņojuma, %	SDG11_11.1_LV5
	2.1.8. Cilvēki, kas īzmanto vietējos galamērķus (skvēri, parki, labiekārtoti spēļu laukumi, sporta laukumi), apmeklējums, cik daudz laika pavada publiskajā ārtelpā	aptauja, jauns rādītājs
	2.1.9. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): teritorijas tīrība apkaimē, %	SUS, aptauja
	2.1.10. Meža platība, ha	
	2.1.11. Ilgtspējīga mežu apsaimniekošana (PEFC vai FSC meža apsaimniekošanas standarti)	

2.2. Veicināt krastmalu un ūdens telpu plašāku pieejamību un lietojumu, kā arī attīstīt nepieciešamo infrastruktūru	2.2.1.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars, kuriem 500 m rādiusā ap dzīvesvietu īr pieeja ūdensmalai, %	SUS, ekspertu pētījums
	2.2.2.	Vidējais ūdensmalu pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	SUS, ekspertu pētījums
	2.2.3.	Ūdens satiksmes un zvejnīcības kontrole (reīdi), sk.	RPP
	2.2.4.	Normatīvo aktu prasībām atbilstošas īekšzemes peldvietas, sk.	īzpīlddīrekcijas, RD MVD
2.3. Attīstīt pilsētvidi Rīgā svarīgās un pilsēt-būvniecīski kompleksās teritorijās	2.3.1.	Ielu tīrdzīnīcības atļauju dīnamīka un īzkīiede, sk.	jauns rādītājs
	2.3.2.	Publīskie pasākumi (saskaņoti ārtelpās) kopā un apkaimēs, sk.	jauns rādītājs
	2.3.3.	Cīlvēku paradumos brīvā laika pavādīšanai dīminē ārtelpa, un vairāk to dara Rīgā (rīdzīnīeki, nerīdzīnīeki, viesi)	aptauja, jauns rādītājs
	2.3.4.	Apkalpojošā biznesa rādītāji, sk.	jauns rādītājs
2.4. Veīdot pilsētvidi, kas nodrošina funkcionālo un sociālo daudzveīdību	2.4.1.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars, kuriem 500 m rādiusā no dzīvesvietas īr publīski rotaļlaukumi, %	SUS, ekspertu pētījums
	2.4.2.	Vidējais publīsko rotaļlaukumu pieejamības un kvalitātes vērtējums	SUS, ekspertu pētījums
	2.4.3.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars, kuriem 300 m rādiusā no dzīvesvietas īr veikals ar pirmās nepīeciešamības precēm, %	SUS, ekspertu pētījums
	2.4.4.	Vidējais veikalu ar pirmās nepīeciešamības preču pieejamības vērtējums	SUS, ekspertu pētījums
	2.4.5.	Vidējais sporta laukumu un sporta bāzu pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	SUS, ekspertu pētījums
	2.4.6.	Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): sportošanas un aktīvās atpūtas īespējas, %	SUS, aptauja
	2.4.7.	Vērtējums par drošību pilsētvidē	jauns rādītājs
	2.4.8.	Polīcijas īzsaukumi Rīgā, sk.	RPP
	2.4.9.	Vardarbības un noziedzības gadījumi dzīvesvietas apkārtnē, sk.	RPP
2.5. Izveīdot kompleksās pilsētvides pārvaldības modeli	2.5.1.	Kopējie īzdevumi uz vienu iedzīvotāju par dabas teritoriju attīstīšanu, uzlabošanu, EUR	jauns rādītājs
	2.5.2.	Vidējais to pilsētas apbūvēto teritoriju īpatsvars, kuras īr atvērtas sabīedriskai lietošanai visiem – īebkura dzīsuma un vecuma pārstāvījiem, kā arī personām ar īnvalīdītāti, %	jauns rādītājs
	2.5.3.	Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): apbūvētās vides kvalitāte Rīgā kopumā, %	SUS, aptauja
	2.5.4.	Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpat-svars): apbūvētās vides kvalitāte apkaimju centrā, %	aptauja, jauns rādītājs

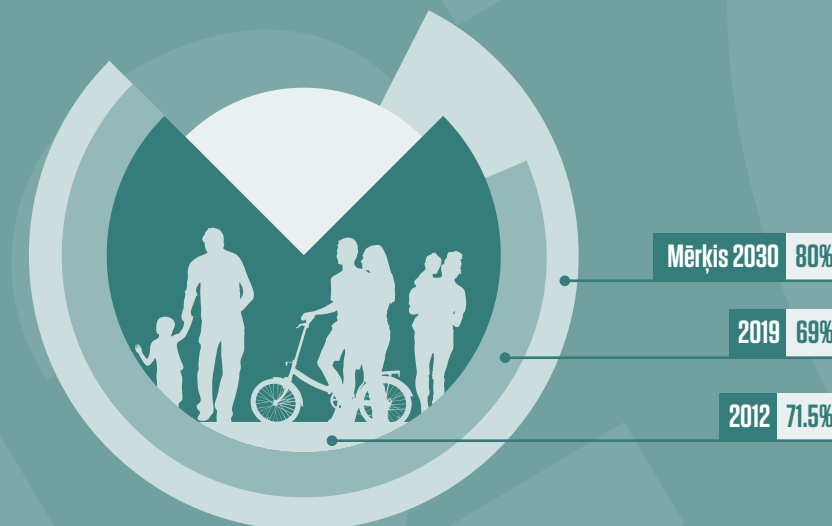
3 LABA VIDES KVALITĀTE UN NOTURĪGA PILSĒTAS EKOSISTĒMA KLIMATA PĀRMAIŅU MAZINĀŠANAI

MĒRĶIS

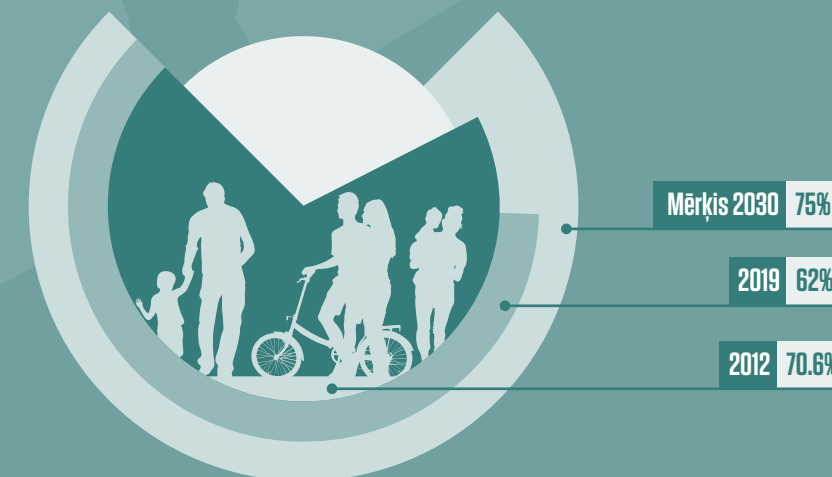
Radīt klimatnoturīgu pilsētu, kurā prioritāri ir zaļās infrastruktūras projekti, kas vienlaikus uzlabo vides kvalitāti, pieejamību un virzību uz klimatneitrālu pilsētu 2050. gadā. Veidot revitalizētas piesārņotās un labiekārtotas dabas teritorijas, kas veicina sociālo un ekonomisko aktivitāti videi draudzīgā veidā.

- 1 Pilsētas ekosistēmu veido cilvēka radītas vides un dabas vides mijiedarbība. Zaļās infrastruktūras, kā arī ekosistēmas pakalpojumi veido klimatnoturīgu, ilgtspējīgu un bioloģiski daudzveidīgu vidi, novēršot negatīvo faktoru ietekmi uz cilvēku veselību un pilsētvidi. Pašvaldība īsteno efektīvu dabas, apstādījumu un ūdens teritoriju apsaimniekošanu un attīstību.
- 2 Lai uzlabotu pilsētas hidroloģiskos apstākļus, nepieciešams izstrādāt sateces baseinu apsaimniekošanas plānus, kas veicina akvatoriju atjaunošanu (renaturalizāciju), kā arī meliorācijas un lietusūdens apsaimniekošanu atbilstoši ilgtspējīgas vides principiem.
- 3 Samazināms trokšņa piesārņojums dzīvojamās teritorijās un paplašināmi "klusie rajoni" pilsētā, lai novērstu negatīvo ietekmi uz cilvēku veselību.
- 4 Sadarbībā ar valsts institūcijām un privāto sektoru nepieciešams veikt sanācijas pasākumus apzinātajām piesārņotajām teritorijām un akvatorijām. Pašvaldība aktīvi līdzdarbojas, lai sasniegtu valsts noteiktos klimata mērķus, samazinot siltumnīcefekta gāzu emisiju un palielinot oglekļa dioksīda piesaisti.
- 5 Atkritumu apsaimniekošanas jomā nepieciešams ieviest visaptverošu atkritumu šķirošanu un veicināt bezatlikuma tehnoloģijas ieviešanu pilsētā.

IEDZĪVOTĀJU VĒRTĒJUMS PAR APBŪVĒTĀS VIDES KVALITĀTI RĪGĀ KOPUMĀ

IEDZĪVOTĀJU VĒRTĒJUMS PAR APBŪVĒTĀS VIDES KVALITĀTI SAVĀ APKAIMĒ

CO₂ EMISIJAS SAMAZINĀJUMS PRET BĀZES GADU (1990),%

IZAICINĀJUMI

- 1 Nav vienotas iestāžu un speciālistu izpratnes par klimata mainības ietekmi un tās nopietnību, un tas traucē definēt kopīgas prioritātes un veidot koordinētu sadarbību infrastruktūras pārvaldībā un projektu realizācijā.
- 2 Nepieciešams piešķirt prioritāru finansējumu klimata un vides projektiem. Nodrošināt plānu sasaisti ar finansējumu ilgtermiņā gan projektu realizācijai, gan uzturēšanai.
- 3 Trūkst sabalansētības starp attīstības vīziju un vides infrastruktūru.
- 4 Būtu nepieciešams uzlabot gan valsts, gan pašvaldības regulējumu klimata jomā.
- 5 Trūkst efektīvu metožu, kā novērtēt esošo vides stāvokli un modelēt nākotnes izmaiņas.
- 6 Jāveido ilgtspējīgu lietusūdens risinājumu integrēšana ierobežotā pilsētas telpā.

IESPĒJAS

- 1 Īstenot koordinētu realizāciju – ar vienu projektu novērst vairākas problēmas. Ar zaļās infrastruktūras projektiem iespējams tuvināt arī citu prioritāšu mērķus.
- 2 Koordinēti attīstīt pilsētas īpašumā esošos zemesgabalus, izmantot zilo un zaļo zonu ekosistēmu pakalpojumu.
- 3 Reorganizēt ārējo komunikāciju ar iedzīvotājiem par vides kvalitāti un plānotajiem projektiem. Iekļaujot vides izglītības jautājumus, iedzīvināt koprades iespējas, kā arī laikus publiski sniegt informāciju par notiekošajiem un plānotajiem vides uzlabošanas un uzturēšanas procesiem.
- 4 “Spert pēdējo soli” – pieslēgties komunikācijām, koordinēt infrastruktūru, finansējumu un termiņus klimata mērķu sasniegšanai.
- 5 Samazināt pilsētas ilgtermiņa zaudējumus saistībā ar klimata riskiem un iedzīvotāju veselību.
- 6 Turpināt jaunās attīstības programmas izstrādi, kas sakrīt arī ar ES fondu un budžeta plānošanas periodu. Paust lielākas ambīcijas finanšu projektu ieviešanai pilsētā.
- 7 Sākt testēt, pilotēt, eksperimentēt kompleksus risinājumus pilsētvidē.
- 8 Koordinēti realizēt tematisko plānu.

UZDEVUMI

3.1. SAMAZINĀT SILTUMNĪCGĀZU EMISIJU

Klimata seku mazināšanas nolūkā nepieciešams būtiski samazināt CO₂ emisiju tādās nozarēs kā transports, mājoklis un būvniecība un darīt to ar viedajām tehnoloģijām un inovācijām.

3.2. MAZINĀT PLŪDU RISKUS

Lai padarītu pilsētu noturīgu pret klimata pārmaiņām, nepieciešams inventarizēt esošo meliorācijas sistēmu un pārplānot to atbilstoši ilgtspējīgas lietusūdens pārvaldības un sateces baseinu apsaimniekošanas principiem, lai tā kalpotu gan meliorācijas, gan lietusūdens uzkrāšanai un novadīšanai. Lai pasargātu pilsētas iedzīvotājus no jūras vējuzplūdiem, mērķtiecīgi realizējamas pretplūdu būves.

3.4. UZLABOT VIDES KVALITĀTI

Nepieciešams pilnveidot ūdens, gaisa, trokšņa piesārņojuma novērtēšanas un uzraudzības sistēmu. Jāizveido klimata risku (piemēram, siltumsalas efekta) novērtēšanas un uzraudzības mehānismi, un jāveic piesārņoto teritoriju attīrīšanas un revitalizācijas pasākumi.

3.4. NODROŠINĀT IEDZĪVOTĀJUS AR KVALITĀTĪVIEM UN PIEEJAMIEM KOMUNĀLAJIEM PAKALPOJUMIEM

Lai uzlabotu vides kvalitāti un saudzīgu dabas resursu izmantošanu, veicināma pilsētas inženiertīklu modernizācija un atjaunošana, palielinot esošo pakalpojumu pārklājumu un pieslēgumu skaitu. Ņemot vērā klimata mainību, pētāma jaunu pakalpojumu nepieciešamība, piemēram, centralizētā aukstumapgāde.

3.5. NODROŠINĀT VIDEI DRAUDZĪGAS ATKRITUMU SAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBU

Vides kvalitātes uzlabošanai nepieciešams samazināt atkritumu apjomu, kā arī būtiski palielināt šķiroto atkritumu īpatsvaru un aprites ekonomikas principu ieviešanu.

INDIKATORI

Prioritātes indikatori

Indikators	Datu avots, piezīmes
Rīgas vieta starptautisko klimata un vides indeksu sarakstos	CDP-Carbon Disclosure Project u.c.
CO ₂ emisijas samazinājums pret bāzes gadiem (1990, 2008), %	REA
Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): gaisa kvalitāte mikrorajonā vai apkaimē, %	socioloģiskā aptauja
Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): trokšņa līmenis mikrorajonā vai apkaimē dienā, %	socioloģiskā aptauja
Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): trokšņa līmenis mikrorajonā vai apkaimē naktī, %	socioloģiskā aptauja
Gaisa piesārņojuma samazinājums, %	LVGMC
Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars, %	LVGMC
Šķiroto atkritumu īpatsvars no kopējā daudzuma, %	RD MVD

Uzdevumu izpildes indikatori

Uzdevums	Indikators	Datu avots, piezīmes
3.1. Samazināt siltumnīcgāzu emisiju	3.1.1. SEG emisiju intensitāte, t CO ₂ ekv /milj. EUR	(LVGMC, CSB)
	3.1.2. Atjaunoto daudzdzīvokļu ēku skaits pret nepieciešamo, %	REA
	3.1.3. Vidējais īpatnējā enerģijas patēriņa samazinājums apkurei atjaunoto māju dzīvokļos, kWh/m ² /gadā	REA
	3.1.4. Biomasas izmantošanas pieaugums AS "Rīgas siltums" siltuma avotos, %	AS "Rīgas siltums"
3.2. Mazināt plūdu riskus	3.2.1. Izstrādāto sateces baseinu apsaimniekošanas plānu skaits	RD PAD
	3.2.2. Realizētie ilgtspējīgas lietusūdens sistēmas projekti, sk.	RD PAD, RD SD, SIA "Rīgas ūdens"
	3.2.3. Izbūvētā pretplūdu infrastruktūra, km	RD PAD
3.3. Uzlabot vides kvalitāti	3.3.1. Attīrīto vietu skaits, m ²	RD MVD
	3.3.2. Dienas, kad tiek pārsniegta normatīvajos aktos pieļaujamā robežvērtība piesārņojumam ar cietajām daļiņām PM10, sk.	RD MVD
	3.3.3. NO ₂ gada vidējā koncentrācija monitoringa stacijās, µg/m ³	RD MVD
	3.3.4. Gaisa piesārņojuma samazinājums: slāpekļa oksīdi – NOx, %	RD MVD
	3.3.5. Gaisa piesārņojuma samazinājums: daļiņas – PM2,5, %	RD MVD
	3.3.6. Gaisa piesārņojuma samazinājums: amonjaks – NH ₃ , %	RD MVD

3.4. Nodrošināt iedzīvotājus ar kvalitatīviem un pieejamiem komunālajiem pakalpojumiem	3.3.7. Vidējais gaisa piesārņojuma novērtējums apkaimēs (NO ₂ un CO ₂)	ekspertu vērtējums
	3.3.8. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): gaisa kvalitāte mikrorajonā vai apkaimē, %	socioloģiskā aptauja
	3.3.9. Vidējais trokšņa līmeņa novērtējums apkaimēs	ekspertu novērtējums
	3.3.10. Iedzīvotāji, kas naktī pakļauti troksnim virs 55 dB(A), %	RD MVD
	3.3.11. Augstai un labai ekoloģiskajai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars, %	
	3.3.12. Peldūdens monitorings	Rīgas oficiālās peldvietas
	3.3.13. Attīrītie notekūdeņi pret kopējo apjomu, m ³	SIA "Rīgas ūdens"
	3.3.14. Publiski pieejami dzeramā ūdens punkti, sk.	RD PAD
	3.3.15. Zaļās infrastruktūras pieejamība 300 m attālumā no dzīvesvietas	RD PAD
	3.3.16. Attīrīto vietu skaits	RD PAD, RD MVD
	3.3.17. Dienas, kad tiek pārsniegta normatīvajos aktos pieļaujamā robežvērtība piesārņojumam ar cietajām daļiņām PM10, %	
	3.3.18. Augstai un labai ekoloģiskai kvalitātei atbilstošu ūdensobjektu īpatsvars, %	LVGMC
	3.3.19. Peldūdens monitorings (ūdens kvalitāte)	Rīgas oficiālās peldvietas
	3.3.20. Vides daudzveidību veicinošie pasākumi, sk.	RD PAD, RD MVD, SIA "Rīgas meži"
	3.3.21. Ekosistēmu pakalpojumu novērtējums	RD PAD, RD MVD
3.5. Nodrošināt videi draudzīgas atkritumu saimniecības attīstību	3.4.1. Pieslēgumu skaits ūdensvadam, īpatsvars pret izbūvētajiem kilometriem	SIA "Rīgas ūdens"
	3.4.2. Pieslēgumu skaits kanalizācijai, īpatsvars pret izbūvētajiem kilometriem	SIA "Rīgas ūdens"
	3.4.3. Pieslēgumu skaits centrālapkurei, īpatsvars pret izbūvētajiem kilometriem	AS "Rīgas siltums"
	3.4.4. Siltumenerģijas zudumi, tūkst. MWh	AS "Rīgas siltums"
	3.4.5. Ūdensapgādes sistēmas pieejamība, %	SIA "Rīgas ūdens"
	3.4.6. Kanalizācijas sistēmas pieejamība, %	SIA "Rīgas ūdens"
	3.5.1. Sadzīves atkritumu daudzums uz iedzīvotāju, kg	CSB
	3.5.2. Sašķiroto atkritumu daudzums, tūkst. t	RD MVD
	3.5.3. Bīstamo atkritumu daudzums, tūkst. t	CSB
	3.5.4. Sadzīves atkritumu pārstrādes līmenis, %	LVGMC
	3.5.5. Sašķiroto atkritumu īpatsvars no kopējā apjoma, %	RD MVD
	3.5.6. Vidējais iedzīvotāju īpatsvars, kam 100 m rādiusā ap dzīvesvietu ir atkritumu šķirošanas punkts, %	ekspertu vērtējums

4 KVALITATĪVA UN PIEEJAMA IZGLĪTĪBA

MĒRĶIS

Nodrošināt Rīgā kvalitatīvu, kompetencēs balstītu, iekļaujošu un teritoriāli vienmērīgi pieejamu izglītību, kas atbilst nākotnes sabiedrības vajadzībām visiem izglītojamiem, attīsta viņu talantus un spējas, rada drošu, atbalstošu vidi ar tālākizglītības iespējām.

Izglītība ir viena no Rīgas pašvaldības prioritātēm. Latvijas, Eiropas un pasaules pieredze rāda, ka valsts ekonomikas attīstības un labklājības pamatā ir konkurētspējīga, sabiedrības vajadzībām atbilstoša un pieejama izglītība. Mainīgās izglītojamo, sabiedrības un darba tirgus prasības šajā jomā, kā arī pārmaiņas, kuras ir izraisījusi digitālā un tehnoloģiskā attīstība, rada nepieciešamību pēc mūsdienu pieejas attiecībā uz mācīšanu, mācīšanos un izglītības sistēmu administratīvajā teritorijā.

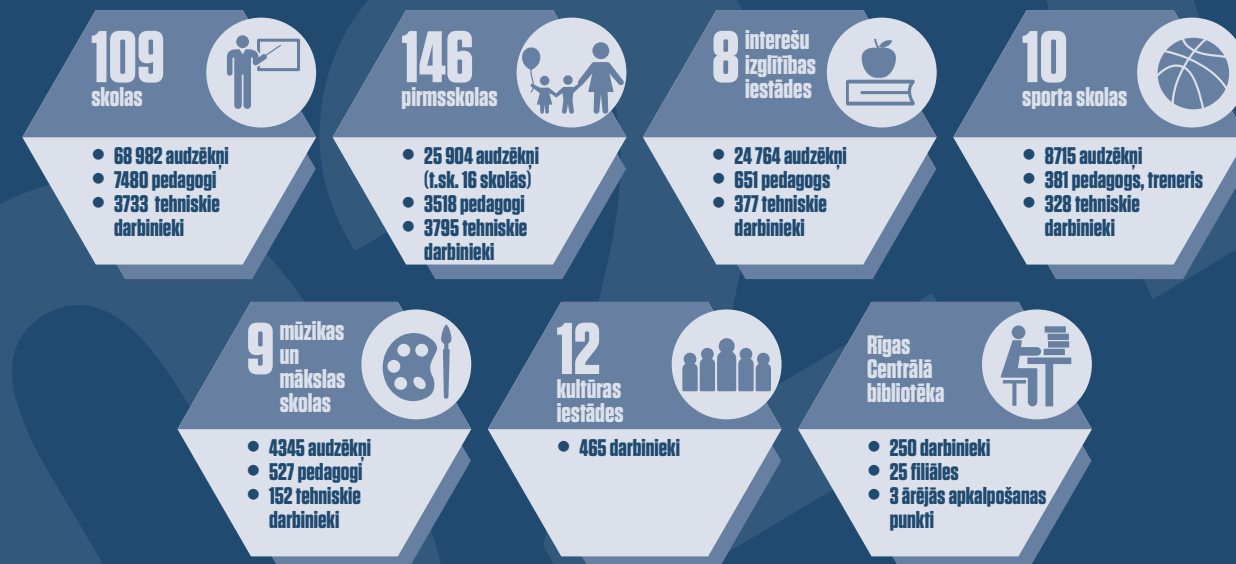
Kvalitatīva, iekļaujoša un teritoriāli vienmērīgi pieejama izglītība visiem izglītojamiem ir būtisks faktors, kas ietekmē sociālo un ekonomisko progresu un ilgtspējīgu izaugsmi nākotnē. Izglītībai ir izšķiroša nozīme attiecībā uz jauniešu perspektīvām un dzīves iespējām, un tā veido pamatu viņu pašrealizācijai pilsoniskajā un sociālajā dzīvē, darba tirgū un privātajā dzīvē. Savukārt kvalitatīva pirmsskolas izglītība un aprūpe veido izglītības sistēmas pamatu. Tā sagatavo bērnu sākumskolai, veicina akadēmiskos sasniegumus visos turpmākajos līmeņos, tāpēc būtiski ir veicināt to pieejamību un kvalitāti.

Nozīmīgs šīs nozares segments ir interešu un profesionālās ievirzes izglītība, kas veido radošas, fiziski aktīvas un daudzpusīgas personības. Ir svarīgi, lai iedzīvotāji turpinātu mācīties visa mūža garumā, attīstot visdažādākās prasmes un tādējādi tiekot galā ar problēmjautājumiem strauji mainīgajā pasaulē. Rīga ir Latvijas galvaspilsēta, nozīmīga Ziemeļeiropas pilsēta, tāpēc jānodrošina, ka Rīga stiprina savu lomu kā valsts augstākās izglītības centrs, turpinot sadarbības ar augstskolām Zināšanu jūdzes izveidē.

Būtisks faktors ir izglītības pieejamība, kas nosaka cilvēku dzīvesvietas izvēli – veicina iedzīvotāju skaita pieaugumu pašvaldībā. Turpmākajos septiņos gados Rīga virzīsies uz teritoriāli pieejamu izglītības sistēmu, pilnveidojot pedagogu atbalsta sistēmu un nodrošinot veiksmīgu kompetencēs balstīta izglītības satura ieviešanu, kas paredz attīstīt vispārējās jeb caurviju prasmes un uz vērtībām bāzētus ieradumus.

Izglītības politika tiek veidota kā viens veselums – pamatojoties uz mūžizglītības principiem: no bērna pirmajiem soļiem pirmsskolā līdz pat darba tirgum. Pašvaldība turpina veicināt pieejamu, kvalitatīvu un modernu izglītību visiem (dažādu līmeņu izglītību, arī iebraucējiem, t.sk. remigrantiem), paplašinot pirmsskolas izglītības pieejamību, stimulējot kvalitatīvu teritoriālo nodrošinājumu, skolotāju kvalifikācijas celšanu un pienācīgu pedagogu skaitu visās pašvaldības izglītības iestādēs.

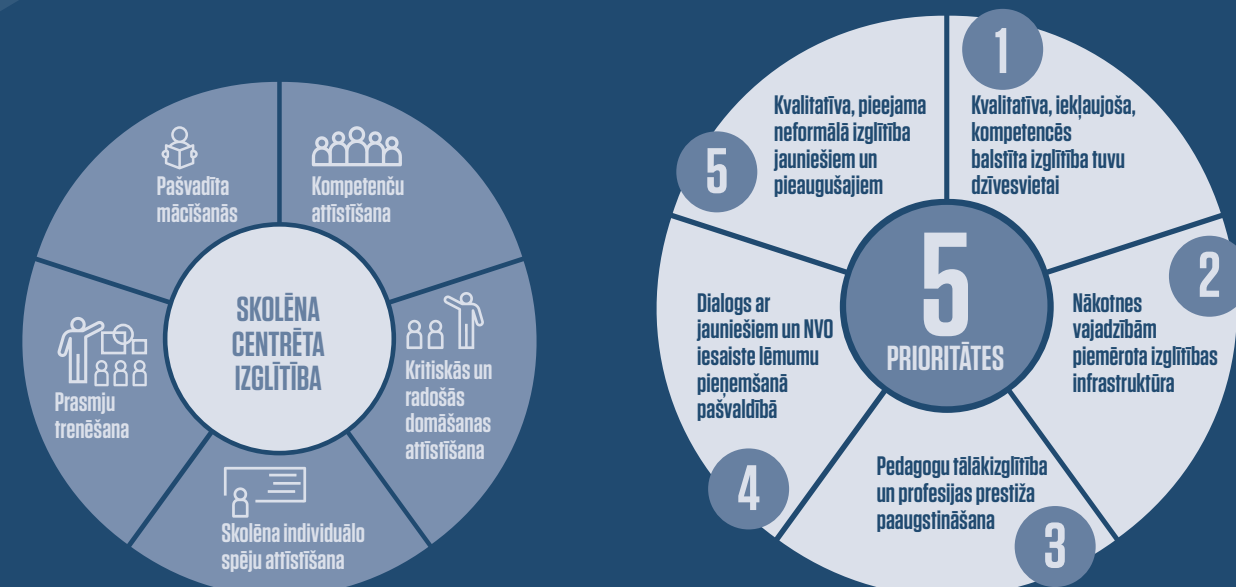
RĪGAS PILSĒTĀ IR:

Bērnodārza vecuma bērnu skaita izmaiņas Rīgā, salīdzinot 2010. un 2019. gadu, ir:

+6457

Rīgā ir atvērtas 154 jaunas grupiņas ar 4000 vietām, tas ir tikpat daudz, kā ja būtu uzcelti 20 bērnodārzi

IZAICINĀJUMI

- 1 Izglītības kvalitātes sadalījums starp apkaimēm ir ļoti mainīgs – dažās apkaimēs koncentrējas izglītības iestādes ar sabiedrībā atzītu prestižu un augstiem izglītojamo sasniegumiem mācībās.
- 2 Trūkst finansējuma izglītības sektora infrastruktūras uzlabošanai, t.sk. atbilstošā apjomā nodrošināt vides pieejamību.
- 3 Nepieciešams nodrošināt izglītības tehnoloģiju vidi izglītojamo individuālajai izaugsmei.
- 4 Pastāv liels pieprasījums pēc pirmsskolas izglītības.
- 5 Nav pietiekama kapacitāte un ir slikta vides piemērotība izglītības iestāžu nometnēm.
- 6 Izglītības iestāžu materiāli tehniskās bāzes novecošanās apgrūtina mūsdienīgu, uz audzēkņu interesēm orientētu interešu programmu apguvi.
- 7 Atbilstošas sporta infrastruktūras neesamība rada šķēršļus profesionālās ievirzes programmu apguvei.
- 8 Nepiemērota vide liedz izglītojamiem ar speciālām vajadzībām iesaistīties interešu un profesionālās ievirzes programmās.
- 9 Aizvien lielāka sabiedrības digitālā pratība un mobilitāte rada vajadzību pēc jauniem mācīšanas veidiem.
- 10 Jāturpina pāreja uz mācībām valsts valodā.
- 11 Mūzikas un mākslas profesionālās ievirzes programmu saturs jāpilnveido atbilstoši mūsdienu iespējām un pieprasījumam.
- 12 Mācībspēku trūkums rada profesionālās konkurences trūkumu. Pedagoģa profesijas prestižu neveicina ne sabiedrība, ne valsts.
- 13 Vērojams reģionāls pieprasījums pēc konkurētspējīgiem pedagogiem darba tirgū.
- 14 Trūkst sagatavošanās un atbalsta sistēmas jauniešiem skolotājiem.
- 15 Norit lēna pedagoģu paaudžu nomaiņa gan vispārējās izglītības, gan profesionālās ievirzes mācību iestādēs.
- 16 Pieaug audzēkņu skaits, bet saglabājas nemainīgas valsts budžeta mērķdotācijas.
- 17 Izglītojamiem trūkst motivācijas mācīties.
- 18 Skolēniem vērojams zems pamatprasmju līmenis (lasītprasmē, matemātikā, dabaszinātnēs).
- 19 Palielinās to bērnu skaits, kuri priekšlaikus pamet mācības skolā.
- 20 Skolēniem nav pietiekamu iespēju līdzdarboties lēmumu pieņemšanā (t.sk. ar skolēnu pašpārvalžu starpniecību).
- 21 Rīgas izglītības iestādēs būtu ieviešama iekļaujošā izglītība.
- 22 Trūkst atbalsta pasākumu un speciālistu iekļaujošās izglītības nodrošināšanai iebrāucējiem, remigrantiem un citās skolās.
- 23 Ir nepietiekama iedzīvotāju iesaiste neformālajā pieaugušo izglītībā.
- 24 Pilsētā trūkst koordinētas rīcības starp nozarēm.

IESPĒJAS

- 1 Attīstīt izglītības iestāžu sistēmas pārvaldību, uzlabojot ilgtspējīgu inovāciju ieviešanu mācību procesā.
- 2 Mazināt nepieciešamību pēc pārvietošanās un veicināt apdzīvotību apkaimēs, attīstot vienmērīgu izglītības iestāžu izvietojumu pilsētā.
- 3 Kā resursu dažādu izglītības iniciatīvu veidošanā iesaistīt pilsoniski aktīvo sabiedrību apkaimju līmenī.
- 4 Plašāk informēt sabiedrību par pašvaldības izglītības iestāžu interešu un profesionālās ievirzes programmām.
- 5 Pilnveidot interešu un profesionālās ievirzes izglītības iestāžu infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi.
- 6 Izmantot pieejamos digitālos rīkus, paaugstinot pedagoģu digitālās prasības līmeni.
- 7 Papildināt un dažādot interešu un profesionālās ievirzes izglītības iestāžu programmu saturu.
- 8 Interesu izglītības programmu satura bagātināšanā, metodiskā un materiāli tehniskā atbalsta nodrošināšanā sadarboties ar nozaru uzņēmumiem.
- 9 Paaugstināt atalgojuma līmeni, lai padarītu konkurētspējīgāku pirmsskolas, interešu un profesionālās ievirzes pedagoģu profesiju un piesaistītu jaunos mācībspēkus.
- 10 Nodrošināt izglītības programmas ar plašāku piedāvājumu mācību procesā.
- 11 Uzlabot sadarbību ar vecākiem, sniedzot viņiem konsultācijas un atbalsta pasākumus gan pirmsskolas iestādēs, gan skolā.
- 12 Diferencēt un individualizēt mācību procesu.
- 13 Palielināt skolēnu pašpārvaldes lomu un ietekmi visaptverošas (pēc iespējas plašākas) viņu interešu pārstāvniecības nodrošināšanā un izglītības iestāžu problēmjautājumu risināšanā.
- 14 Aktīvi izmantot izglītības iestāžu nometnes kā instrumentu (metodi) mācību procesa nodrošināšanai un dzīves prasmju apguvei.
- 15 Veidot skolas kā centrus, kuri atbalsta plašākas sabiedrības tālākizglītību.
- 16 Nodrošināt tiešsaistes mācības neformālajā izglītībā, tādējādi radot ievērojami plašāku pieeju pakalpojumam.

UZDEVUMI

4.1. IEVIEST KOMPETENČU
PIEEJU VISPĀRĒJĀS
IZGLĪTĪBAS SATURĀ

Sekmīgi ieviest jauno, kompetenču pieejā balstīto mācību saturu vis-pārējā izglītībā (bērniem no pusotra gada līdz vidusskolas vecumam) Rīgas pilsētā. Jaunā pieeja paredz, ka mācību procesa centrā jāno-
klūst skolēnam, kurš mācās domāt, sadarboties, meklēt atbildes un
iegūst prasmes izmantot zināšanas, galveno uzmanību pievēršot tie-
ši mācīšanas pieejas maiņai.

4.2. PILNVEIDOT
PEDAGOGU PROFESIONĀLO
KOMPETENCI

Ilgtspējīga pedagogu profesionālā izaugsme veicina izcilu mācīšanu
un mācīšanos. Saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajos aktos
paredzēto kārtību Rīgā jau tagad tiek piedāvāts plašs pedagogu pro-
fesionālās kompetences pilnveides programmu klāsts, tomēr šo sis-
tēmu iespējams pilnveidot, īpašu uzsvāru liekot uz kompetences pa-
augstināšanu digitālajā prātībā, sekmējot atbilstošu tehnoloģiju
lietošanu stundās. Nākotnē tas veicinās mācīšanos un sniegs atbal-
stu inovāciju ienākšanai izglītības iestādēs.

4.3. IESAISTĪT JAUNIEŠUS
LĒMUMU PIEŅEMŠANĀ

Attīstīt skolēnu pašpārvalžu darbu Rīgas izglītības iestādēs ar mērķi
ļaut viņiem gan līdzdarboties demokrātiskajos procesos un pilsonis-
ko kompetenču attīstībā, gan piedalīties iekļaujošas un atbalstošas
vides veidošanā skolā.

4.4. VEICINĀT SABIEDRĪBĀ
IZPRATNI PAR IEKĻAUJOŠU
IZGLĪTĪBU

Izglītības iestāžu gatavība un iespējas reaģēt uz izglītojamo atšķirīga-
jām vajadzībām un piekļuves nodrošināšana kvalitatīvai izglītība veici-
na pozitīvu sabiedrības attieksmi pret iekļaujošo izglītību.

4.5. UZLABOT IEDZĪVOTĀJU
NEFORMĀLĀS IZGLĪTĪBAS
PIEDĀVĀJUMU
UN PIEEJAMĪBU

Iedzīvotāju neformālā izglītība nodrošina iespēju attīstīt un pilnveidot
visdažādākās kompetences, kas nodrošina viņu spēju pielāgoties da-
žādām problēmsituācijām strauji mainīgajā pasaulē. Tāpat jāspēj no-
drošināt pakalpojuma pieejamību neatkarīgi no mācīties gribētāju
vecuma, izglītības līmeņa, tautības un nodarbošanās.

4.6. NODROŠINĀT
DAUDZVEIDĪGU UN
KVALITATĪVU INTEREŠU
UN PROFESIONĀLĀS IEVIRZES
PROGRAMMU UN AKTIVITĀŠU
PIEDĀVĀJUMU UN
PIEEJAMĪBU

Bērnu un jauniešu līdzdalība interešu izglītības un profesionālās ievir-
zes izglītības programmās nodrošina gan saturīgu un lietderīgu brīvā
laika pavadīšanu, gan sportiskās meistarības paaugstināšanu, gan
talantu izkopšanu mūzikā un mākslā. Daudzveidīgas bērnu un jau-
niešu nometnes ļauj jēgpilni un saturīgi pavadīt brīvo laiku skolēnu
brīvlaikā.

INDIKATORI

Prioritātes indikatori

Indikators	Datu avots, piezīmes
Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): pašvaldības vispārējās izglītības iestāžu pakalpojumu pieejamība un kvalitāte, %	socioloģiskā aptauja RD PAD
Pašvaldības pirmsskolas izglītības iestāžu klientu vērtējums par pakalpojuma kvalitāti	Edurio aptauja
To bērnu īpatsvars, kuri ir nodrošināti ar pirmsskolas izglītības pakalpojumu (rādītājs ietver vietas pašvaldības un privātās pirmsskolas izglītības iestādēs, kā arī aukļu pakalpojumu), %	RD IKSD
Kopējais vietu skaits pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs pret pašvaldības administratīvajā teritorijā deklarēto pirmsskolas vecuma bērnu skaitu, %	RD IKSD
Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): iespējas bērniem un jauniešiem iesaistīties interešu un profesionālās ievirzes izglītības programmās, nometnēs, %	socioloģiskā aptauja (RD PAD)
9. klašu beidzēju īpatsvars, kuri apliecības vietā saņem tikai licību, %	RD IKSD
12. klašu beidzēju īpatsvars, kuri atestāta vietā saņem tikai licību, %	RD IKSD
Skolēnu skaits uz vienu pedagoga slodzi (1.–12. klase), sk.	RD IKSD, jauns rādītājs
Rīgas vispārējās izglītības skolotāju vidējā alga (1.–12. klase), EUR	RD IKSD, jauns rādītājs

Uzdevumu izpildes indikatori

Uzdevums	Indikators	Datu avots, piezīmes
4.1. Ieviest kompetenču pieeju vispārējās izglītības saturā	4.1.1. Vispārējās izglītības skolotāji, kas apmeklējuši digitālās pilnveides kursus, sk.	
	4.1.2. Pašvaldības ieguldījums tehnoloģijās vispārējās izglītības iestādēs, EUR	RD IKSD
4.2. Pilnveidot pedagogu profesionālo kompetenci	4.2.1. Pedagogi, kas piedalījušies profesionālās kvalitātes pilnveidē, sk.	RIIMC (RD IKSD)
	4.2.2. Organizētie pasākumi pedagogu profesionālās kvalifikācijas pilnveidei, sk.	RIIMC (RD IKSD)
4.3. Iesaistīt jauniešus lēmumu pieņemšanā	4.3.1. Jauniešu apmierinātība ar jauniešu iesaisti izglītības iestādes problēmjaudājumu risināšanā	jauniešu aptauja, jauns rādītājs
4.4. Veicināt sabiedrībā izpratni par iekļaujošu izglītību	4.4.1. Izpratnes veicināšana par iekļaujošu izglītību sabiedrībā un izglītības sektorā, %	RD IKSD (sabiedrības integrācijas pētījums), jauns rādītājs
	4.4.2. Atbalsta speciālisti vispārīzglītojošajās skolās, sk.	RD IKSD, jauns rādītājs
	4.4.3. Bērni ar speciālajām vajadzībām un atbalsta pasākumiem iekļaušanai izglītības sistēmā, sk.	RD IKSD, jauns rādītājs
4.5. Nodrošināt iedzīvotāju neformālās izglītības piedāvājumu un pieejamību	4.5.1. Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): iespējas pilnveidoties, apmeklējot neformālās izglītības kursus	socioloģiskā aptauja (RD PAD)
	4.5.2. Dalībnieki, kas saņēmuši apliecību par piedalīšanos neformālās izglītībasursos, sk.	RIIMC (RD IKSD), jauns rādītājs
	4.5.3. Piedāvātie neformālās izglītības mācību un pieredzes pasākumi, sk.	RIIMC (RD IKSD), jauns rādītājs
4.6. Nodrošināt daudzveidīgu un kvalitatīvu interešu un profesionālās ievirzes programmu un aktivitāšu piedāvājumu un pieejamību	4.6.1. Programmas un programmās iesaistītie izglītojamie, sk.	RD IKSD (VIIS informācija)
	4.6.2. Organizēto izglītības iestāžu nometņu skaits vai/ un nometnēs iesaistītie bērni un jaunieši, sk.	RD IKSD
	4.6.3. Aktivitātēs iesaistītie izglītojamie, sk.	RD IKSD
	4.6.4. Profesionālās ievirzes izglītības iestāžu sporta veidu attīstības programmas un izglītojamie, sk.	RD IKSD
	4.6.5. Iedzīvotāju vērtējums par programmu daudzveidību, kvalitāti un pieejamību	socioloģiskā aptauja (RD PAD)

5 DAUDZVEIDĪGU UN KVALITATĪVU MĀJOKĻU PIEEJAMĪBA

MĒRĶIS

Veidot un īstenot atvērtu un uz vienlīdzīgiem nosacījumiem balstītu mājokļu politiku un programmu Rīgā, lai kvalitatīvu dzīvojamo fondu padarītu pieejamu plašām sabiedrības grupām, kam šāds stabilitātes un pamattiesību nodrošināšanas atbalsts ir nepieciešams¹ neatkarīgi no dzīvojamās platības īpašumtiesību statusa². Īstenojot mājokļu politiku un programmu, līdz 2027. gadam kompleksi un kvalitatīvi renovēt ne mazāk kā 200 daudzdzīvokļu ēkas.

Viens no pašvaldības galvenajiem uzdevumiem tuvākajos gados ir veicināt kvalitatīvu dzīvojamā fonda atjaunošanu (kompleksu renovāciju), jaunu mājokļu pieejamību (pārbūve vai jaunbūves) un īres tirgus stabilizāciju, būtiski paplašinot iespējas pastāvīgu mājvietu pilsētā saglabāt rīdniekiem un veicinot speciālistu, ģimeņu un uzņēmēju pārcelšanos uz galvaspilsētu. Lai to panāktu, nepieciešams izstrādāt un ieviest pārdomātu mājokļu politiku un izveidot rīcības programmu, noteikt skaidrus mērķus un par to izpildi atbildīgās institūcijas, kā arī analizēt tādas faktorus kā mobilitāte, darba iespējas, dažādus īpašumtiesību aspektus, rast iespējas kompleksai iekškvartālu revitalizācijai un kopienai stiprināšanai dažādās apkaimēs. Atjaunojot novecojušo dzīvojamo fondu, svarīgi ir nodrošināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, uzlabot vides veselības rādītājus un ieviest plašus vides pieejamības risinājumus.

Līdztekus fiziskās vides sakārtošanai nepieciešams izstrādāt mērķtiecīgu un efektīvu sociālā atbalsta mehānismu mājokļu pieejamībai. Izvēlētajiem instrumentiem jānodrošina ar mājokli saistīto izmaksu samazināšana vai kompensēšana atbilstoši tirgus situācijai atbalstāmajās mājāsaimniecībās, kā arī jānodrošina mājokļa saglabāšanas iespējas grūtībās nonākušām mājāsaimniecībām.

Mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos, nepieciešams veicināt kvalitatīvu un ekonomisku mājokļu pieejamību, mazināt iedzīvotāju aizplūšanu no pilsētas un rast iespēju sniegt atbalstu mājokļu pieejamībai gan ģimenēm, gan jaunajiem profesionāļiem, gan citām rīdnieku grupām.

Veidojot un īstenojot mājokļu politiku, vērā ņemama pieejama un videi draudzīga mājokļa kritēriji. Pieejams mājoklis ir mājoklis dažādiem maksātspējas līmeņiem, tas ir daudzveidīgs, lai ir iespēja izvēlēties noteiktam dzīves posmam atbilstošāko, mājoklī ir nodrošināta vides pieejamība, to atjaunošana norit kompleksi un ekonomiski pamatoti. Videi draudzīgs mājoklis ir energoefektīvs mājoklis, kurā izmantoti kvalitatīvi materiāli un ievērotas gaisa kvalitātes, insolācijas un citas prasības.

¹ Mājokļa politikai jātiecas īstenot Eiropas Savienības (EU2030) sociālos mērķus (Gentle Urban Renewal; Price stabilising effect through subsidized new construction).

² Valsts vai pašvaldības dzīvojamais fonds, dažādu bezpeļņas un samazinātas peļņas fondu veidots dzīvojamais fonds, kā arī privātā sektora veidots un publiskā sektora atbalstīts dzīvojamais fonds.

NEPIECIEŠAMĪBA PAPLAŠINĀT IZPRATNI PAR TO, KAS IR PIEEJAMS MĀJOKLIS

KOMPLEKSA DZĪVOJAMĀ FONDA ATJAUNOŠANA UN ATTĪSTĪBA

PLĀNOTIE FONDA FINANŠU AVOTI

IZAICINĀJUMI

IEDZĪVOTĀJU SKAITA SAMAZINĀŠANĀS UN SOCIĀLIE ASPEKTI

- 1 Rīdzinieki pārceļas no dzīves pilsētā uz Pierīgu (neapmierina mājokļa, vides un gaisa kvalitāte, sociālā un cita veida infrastruktūra u.c.).
- 2 RVC teritorijā dzīvokļi tiek transformēti birojos, vērojama centra iztukšošanās.
- 3 Rīgā ir 28 670 tukšu mājokļu, kuros neviens nav deklarējies.
- 4 Pastāv neatbilstība starp iedzīvotāju maksāspējas līmeni un pilsētas dārdzību.
- 5 Pastāv iesīkstējuši pārvietošanās paradumi, vērojams augsts automobilizācijas līmenis.
- 6 Vērojama mājokļu un izglītības iestāžu teritoriālā disonanse un tās ietekme uz mobilitāti, piemēram, vecāki PII izvēlas nevis tuvāk dzīvesvietai, bet darba vietai. Svarīgi ir mājokļu politiku un PII pieejamību plānot kompleksi.

MĀJOKĻU UN POLITIKAS PROGRAMMAS TRŪKUMS

- 7 Vērojama nepilnīga politiskās vadības izpratne par mājokļu jautājuma svarīgumu, un šīs problemātikas risināšanai netiek veltīts pietiekami daudz uzmanības un resursu.
- 8 Pašvaldībā mājokļu jomas funkcijas ir sadrumstalotas un nepietiekamas.
- 9 Vērojama AirBnB ietekme uz īres mājokļu pieejamību.
- 10 Politiskā un normatīvā vide neveicina tukšo ēku (t.sk. arī dzīvokļu) izmantošanu.

MĀJOKĻU DEFICĪTS UN PĀRAPDZĪVOTĪBA

- 11 Vidējā mājokļa platība uz vienu cilvēku Rīgā ir 31 m² (vidējais nodrošinājums Latvijā – 40 m², Pierīgā – 50 m²).
- 12 Rindā uz pašvaldības īres dzīvokļiem ir 3401 maznodrošinātā persona (2019).

DAŽĀDA IZPRATNE PAR MĀJOKĻU KVALITĀTI, PIEEJAMĪBU UN ENERGOEFEKTIVITĀTI

- 13 Problēmas sagādā saistoša mājokļu standarta trūkums (dažādas sabiedrības vajadzības).
- 14 Rīgā tiek būvēti dzīvokļi, sākot ar 8 m² platību, un tas rada nepieciešamību definēt minimālo dzīvokļa platību un izvietojumu.
- 15 Problēmas sagādā novecojušas ēkas, namu tehniskais stāvoklis un nolietojums.
- 16 Ēku energoefektivitātes uzlabojumi nav veikti pienācīgā apmērā, neskatoties uz to, ka tam ir pieejami dažādi ES finanšu resursi.
- 17 Nepieciešams turpināt pieslēgšanos centralizētajai siltumapgādei.
- 18 Īres mājokļu tirgū trūkst piedāvājuma (ārvalstu studentu potenciāls). 2018. gadā mājokļa uzturēšanas izdevumi Rīgā bija vidēji 174 eiro mēnesī uz vienu mājsaimniecību, savukārt īrniekiem – 241 eiro.
- 19 Apgrūtināta dzīves vides mobilitāte – mainoties vajadzībai pēc dzīvojamās platības vai novietojuma, ir sarežģīti vai neiespējami atrast piemērotu piedāvājumu īres tirgū.

DZĪVOJAMĀS VIDES KVALITĀTE DAUDZDZĪVOKĻU NAMU MIKRORAJONOS

- 20 Fragmentāra renovācija, atjaunojot atsevišķus elementus, ir neefektīva. No siltumenerģijas viedokļa, ir jārenovē un jāsakārto inženierkomunikāciju sistēmas visai mājai uzreiz.
- 21 Padomju laikos būvētajām daudzdzīvokļu dzīvojamām ēkām nav nodrošināta vides pieejamība (nav pandusu, liftu).
- 22 Publiskā ārtelpa ir fragmentēta. Trūkst auto-stāvvietu, drošu velo un ratiņu novietņu.
- 23 Padomju laikos būvētos daudzdzīvokļu ēku mikrorajonos nav NVO līderu un apkaimju biedrību aktīvai teritorijas attīstīšanai.

ŠĶĒRŠĻI DAUDZDZĪVOKĻU NAMU ATJAUNOŠANAI UN MŪSDIENĪGA MĀJOKĻA IEGĀDEI, ĪREI

- 24 Nav pietiekamu finanšu resursu daudzdzīvokļu namu atjaunošanai.
- 25 Nav regulāra atbalsta daudzdzīvokļu namu atjaunošanai.
- 26 Pastāv nepilnīgs finanšu instrumentu regulējums attiecībā uz daudzdzīvokļu namu atjaunošanu.
- 27 Daudzdzīvokļu mājās ir uzkrātas parādsaistības.
- 28 Ir neefektīvs īpašnieku kopības lēmumu pieņemšanas process, un nav vienotas izpratnes par nepieciešamību ieguldīt kopīpašuma sakārtošanā.

- 29 Mājoklis nereti tiek uztverts kā investīciju objekts peļņas gūšanai, nevis dzīvošanas funkcijai, un tas negatīvi ietekmē mājokļu pieejamību.
- 30 Uzskats "tirgus pats visu noregulēs" ir veicinājis spekulācijas īres un pirkumu/pārdevumu tirgū.
- 31 Ir aktuāla īpašumtiesību sakārtošana, īpaši dalītā īpašuma kontekstā.

SOCIĀLĀS UN MĀJOKĻU POLITIKAS DISONANSE

- 32 Rīgā sociālais mājoklis kalpo par atbalstu iedzīvotājiem, kuru ienākumi ir minimāli (likums "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā"), savukārt pasaulē to interpretē daudz plašāk, un tas skar arī cilvēkus ar vidusmēra ienākumiem, kas dotajā brīdī nevar atļauties iegādāties mājokli, piemēram, studenti, kas sāk dzīvi atsevišķi no vecākiem, profesiju pārstāvji, kuru atalgojums nav pietiekams (ārsti, skolotāji u.tml.), un citas grupas.
- 33 Nepieciešams veidot sociālās mājas ar integrētiem sociālajiem pakalpojumiem.

IESPĒJAS

- 1 Aktīvākai nozares sakārtošanai izveidot mā-jokļu politiku un programmu.
- 2 Definēt saistošu mājojla standartu.
- 3 Veidot mājojla atbalstu plašākai sabiedrības daļai.
- 4 Nodrošinot pieejamāku mājokli, izskatīt mo-tivējoša NĪN piemērošanas modeļa izveidi.
- 5 Mājokļa funkcijai izmantot tās pilsētas da-ļas, kur ir zems apdzīvojuma blīvums (pie-mēram, centra un perifērijas apkaimes).
- 6 Izskatīt tukšos īpašumus kā potenciālu īres fonda attīstībai (vienkāršas īres mājas Rīgā, kur piedāvāt dzīvokļus, piemēram, studen-tiem, Rīgas pašvaldībā strādājošajiem) un iespēju arī pašvaldībai piedāvāt nomai neiz-mantotus dzīvokļus vidējā termiņā īres rin-das mazināšanai (nepieciešami finanšu un administratīvie resursi).
- 7 Izmantot uzlabojumus pilsētvidē un mikro-mobilitātes attīstību kā veicinošus elemen-tus pilsētas centra iedzīvināšanai un mājoj-lu skaita pieaugumam.
- 8 Uzlabot cilvēkresursu kapacitāti un zināša-nas mājojlu jautājumos pašvaldībā, valsts struktūrās un sabiedrībā kopumā.
- 9 Demonstrēt īpašumu vērtības izmaiņas pēc renovācijas un/vai pienācīgas uzturēšanas, ietverot uzskatāmus aprēķinus.
- 10 Mājokļu īres tirgus regulēšanā iesaistīt pub-lisko sektoru.
- 11 Motivēt mājojlu īpašniekus atjaunot savus īpašumus.

SADARBĪBAS VEIDOŠANA

- 12 Sekmēt aktīvo iedzīvotāju biedrību skaita pieaugumu un to iesaistīšanos nozares jau-tājumu sakārtošanā.
- 13 Veicināt īpašnieku un publiskā sektora sa-darbību īpašumu sakārtošanā.
- 14 Veicināt pašvaldības, valsts, NVO un ES in-stitūciju (EIB, EBRD) sadarbību nozares jau-tājumu sakārtošanā.
- 15 Īstenot jaunu īres mājojlu būvniecību sadar-bībā ar privāto un bezpeļņas sektoru.
- 16 Piedalīties pieredzes apmaiņā ar citu valstu un pilsētu labās prakses piemēriem.

PAPLAŠINĀT UN DAŽĀDOT MĀJOKĻA ATBALSTA FORMAS

- 17 Izveidot individuālu atbalstu vaučera veidā jaunajām ģimenēm vai jauno vecāku ģime-nēm.
- 18 Integrēt dažādus finanšu avotus mājojlu po-litikas īstenošanai (ES granti, ALTUM un citi ilgtermiņa aizdevumi, pensiju fondi, privātais kapitāls).
- 19 Mājokļu renovēšanai izveidot finanšu instru-mentu (rotācijas fonds).

UZDEVUMI

5.1. IZSTRĀDĀT UN IEVIEST RĪGAS MĀJOKĻU POLITIKU UN PROGRAMMU

Izveidot kompetences centru, kas izstrādā un ievieš Rīgas mājojlu politiku un programmu, izveido finanšu instrumentus, īsteno energo-efektivitātes uzlabošanas un klimata pārmaiņu mazināšanas pasāku-mus, īsteno monitoringu, nodrošina arhitektūras risinājumu izstrādi tipveida renovācijas projektiem, konsultē iedzīvotājus, nodrošina mā-jokļu jomas interešu pārstāvniecību valsts un ES līmenī, kā arī palīdz veidot iedzīvotājiem izdevīgu ilgtermiņa aizdevumu piesaisti.

5.2. VEIKT KOMPLEKSU DZĪVOJAMĀ FONDA ATJAUNOŠANU UN ATTĪSTĪŠANU

Plānots izveidot pašvaldības finanšu instrumentu jeb rotācijas fondu ar mērķi veicināt mājojlu renovāciju. Īstenot kompleksus dzīvojamā fonda, namu kvartālu un pagalmu renovācijas projektus un realizēt jaunus projektus.

5.3. NODROŠINĀT KVALITATĪVU INFORMĀCIJAS PEEJAMĪBU PAR DZĪVOJAMO FONDU PAŠVALDĪBĀ

Pievērst pastiprinātu uzmanību mājojlu kvalitātei un novietnei, tādējā-di veicinot sabiedrības piekļuvi izglītībai, sociālajiem pakalpojumiem, darba iespējām, sabiedriskajam transportam un citiem pakalpoju-miem. Apzināt dzīvojamā fonda tehnisko stāvokli, nodrošināt regulāru monitoringu (platformu, datu bāzes) un informācijas pieejamību.

5.4. NODROŠINĀT MĀJOKĻU PEEJAMĪBU DAŽĀDĀM IEDZĪVOTĀJU GRUPĀM

Definēt Rīgas mājojlu politikas un programmas mērķa grupas, kurām būtu sniedzams mājojla atbalsts (maznodrošinātie iedzīvotāji; iedzīvo-tāji, kuriem ir maz iespēju uzlabot savu materiālo stāvokli, pensionāri ar zemiem ienākumiem, personas ar invaliditāti; iedzīvotāji ar vidējiem ie-nākumiem, kas neklasificējas maznodrošināto statusam, bet nespēj pretendēt uz hipotekāro kredītu, ALTUM) un noteikt tām atbilstošu sub-sīdiju līmeni, kas spēj nodrošināt kvalitatīvu mājokli. Mājsaimniecībām, kuras nokļuvušas īslaicīgās grūtībās (piemēram, ekonomikas lejupslī-de, bezdarbs, slimība, grūtības atmaksāt hipotekāro vai komunālos pa-rādus), tiek veidots un ir pieejams skaidri noteikts atbalsts mājoklim, līdz tiek atgūtas darbaspējas un grūtības pārvarētas.

INDIKATORI

Prioritātes indikatori

Indikators	Datu avots, piezīmes
Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): mājokļu piedāvājums Rīgā	SUS, aptauja
Iedzīvotāju apmierinātība (pozitīva vērtējuma īpatsvars): mājokļu kvalitāte Rīgā kopumā	SUS, aptauja
Iedzīvotāju vērtējums par apbūvētās vides kvalitāti savā apkaimē	SUS
Mājsaimniecības, kas norādījušas atsevišķas problēmas sava mājokļa vidē, % - troksnis no kaimiņu dzīvokļiem, kāpņu telpas, ielas vai āra - apkārtējās vides piesārņojums, putekļi un/vai citas vides problēmas dzīvesvietas tuvumā - vardarbība un noziedzības līmenis dzīvesvietas apkārtnē	SDG11_11.1._R MTG010
Iedzīvotāju apmierinātība ar personisko (un mājokļa) drošību Rīgā	SUS, aptauja
Mājokļa izdevumi pret ienākumu (to iedzīvotāju īpatsvars, kuru mājokļa izdevumi ir lielāki par 40% viņu ienākuma), %	SDG1_1.4.1._LV15
Daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku vidējais faktiskais īpatnējais siltumenerģijas patēriņš gadā, kWh/m²	jauns rādītājs
Vidējā cena dzīvokļa iegādei, EUR/m²	jauns rādītājs
Vidējā cena mājas iegādei, EUR/m²	jauns rādītājs
Vidējā ikgadējā īres maksa par mājokli, EUR/m²	jauns rādītājs

Uzdevumu izpildes indikatori

Uzdevums	Indikators	Datu avots, piezīmes
5.1. Izstrādāt un ieviest Rīgas mājokļu politiku un programmu	5.1.1. Dzīvojamais fonds - kopējā platība, tūkst. m² - kopējā platība uz 1 pastāvīgo iedzīvotāju, m²	SUS
	5.1.2. Iedzīvotāji, kuri dzīvo pārapdzīvotos mājokļos, %	SDG1_1.4.1._LV20
	5.1.3. Mājokļu labiekārtotība, % - karstā ūdens apgāde - kanalizācija - vanna, duša	CSB
	5.1.4. Iedzīvotāji, kas nevar uzturēt mājokli pietiekami siltu, %	SDG7_7.1._LV6
	5.1.5. Mājsaimniecību izdevumi kopā par energoresursiem uz vienu mājsaimniecības locekli gadā, EUR	SDG7_7.1.1._LV7

5.2. Veikt kompleksu dzīvojamā fonda atjaunošanu un attīstīšanu	5.1.6. Tukšie mājokļi Rīgā (nav deklarētas personas), sk./%	RD
	5.1.7. Oficiālais mājokļu īres tirgus, %	jauns rādītājs
	5.2.1. Pašreiz atjaunotās daudzdzīvokļu ēkas, sk.	jauns rādītājs
	5.2.2. Atjaunoto mājokļu daudzums no visiem mājokļiem gadā, %	jauns rādītājs
	5.2.3. Kopējā renovējamā platība Rīgā, m²	jauns rādītājs
5.3. Nodrošināt kvalitatīvu informācijas pieejamību par dzīvojamo fondu pašvaldībā	5.2.4. Vidējās renovācijas izmaksas, EUR/m²	jauns rādītājs
	5.2.5. Vidējie ietaupījumi no kompleksās renovācijas, kWh/m² gadā	jauns rādītājs
	5.2.6. Dzīvojamā fonda aprēķinātā apsaimniekošanas maksa vidēji mēnesī statistiskajos reģionos, centi/m²	SDG11_11.1._R NEG020
	5.2.7. Uzbūvētas dzīvojamās ēkas, tūkst.m²	CSB
	5.2.8. Eksploatācijā pieņemtie jaunie dzīvokļi gadā, sk.	CSB, NAP_347
	5.3.1. Ēku tehniskā stāvokļa dati, nolietojums	jauns rādītājs
	5.3.2. Vidējais mājokļa kvalitātes novērtējums	SUS
	5.3.3. Iedzīvotāji, kam 500 m rādiusā ap dzīvesvietu ir pieeja publiskiem rotaļlaukumiem, %	SUS, ekspertu vērtējums
	5.3.4. Publisko rotaļlaukumu pieejamības un kvalitātes vērtējums	SUS, ekspertu vērtējums
	5.3.5. Iedzīvotāji, kam 300 m rādiusā ap dzīvesvietu ir veikals ar pirmās nepieciešamības precēm, %	SUS, ekspertu vērtējums
5.4. Nodrošināt mājokļa pieejamību dažādām iedzīvotāju grupām	5.3.6. Iedzīvotāji, kas dzīvo mājokļos bez tualetes ar ūdens novadu un vannas vai dušas, %	SDG6_6.2.1._LV2
	5.3.7. Iedzīvotāji, kam 100 m rādiusā ap dzīvesvietu ir pieeja šķiroto atkritumu punktam, %	SUS, ekspertu vērtējums
	5.4.1. Dzīvokļi sociālajās dzīvojamās mājās / sociālie dzīvokļi, kas atrodas ārpus sociālajām dzīvojamām mājām, sk.	jauns rādītājs
	5.4.2. Personas, kas reģistrētas pašvaldības palīdzības reģistrā mājokļa jautājuma risināšanai, sk.	NAP_343
	5.4.3. Mājsaimniecības sociālajos mājokļos, sk.	jauns rādītājs
	5.4.4. Iedzīvotāji/mājsaimniecības, kas dzīvo mājokļos ar neapmierinošiem apstākļiem, %	SDG1_1.4.1._LV18
	5.4.5. Mājsaimniecības, kurām kopējie ar mājokli saistītie izdevumi sagādā finansiālas grūtības (loti apgrūtināši/nedaudz apgrūtināši), %	NAP_344
	5.4.6. Investīciju apmērs mājokļu pieejamības nodrošināšanā, EUR	jauns rādītājs

6

MĒRKIS

Panākt, ka Rīgas pašvaldībā ir caurspīdīga, godīga uz iedzīvotājiem orientēta pārvalde, ko nodrošina atbildīgi, iniciatīvas pilni un uz pastāvīgu izaugsmi vērsti darbinieki. Nodrošināt ērtus, pieejamus, lietu birokrātiju izslēdzošus pakalpojumus. Pašvaldības lēmumus balstīt datos un apspriest ar mērķgrupām. Nodrošināt, ka 2027. gadā 70% iedzīvotāju ir apmierināti ar pašvaldības darbu kopumā.

1

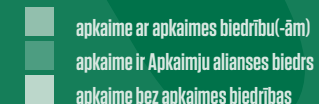
2

3

4

4

RĪGAS APKAIMES

IZAICINĀJUMI

- 1 Nepieciešama sabiedrības interešu līdzsva-
rošana. Publiskā projektu un plānu apsprie-
šana rāda, ka dažādi jaunievedumi un attīstī-
bas virzieni sabiedrībā tiek uztverti atšķirīgi.
Komunikācija un iesaiste procesos joprojām
ir liels izaicinājums, jo joprojām nozīmīga sa-
biedrības daļa neiesaistās pilsētas attīstības
procesos, kā arī pašvaldība ne vienmēr ir pie-
tikami fleksibla un gatava pielāgot idejas.
- 2 Lai veicinātu efektīvu un uz ekspertīzi balstī-
tu lēmumu pieņemšanu, ir jāveicina savstar-
pējā sadarbība un uzticība starp politiķiem
un izpildvaru. Lēmējvara un izpildvara strādā
kopā, lai radītu mūsdienīgu un atvērtu pilsē-
tas pārvaldību.
- 3 Rīgas uzdevumu pildīt valsts galvaspilsētas
un RMA centra funkcijas, kā arī nodrošināt
visas valsts starptautisko konkurētspēju
bremzē jau ilgstošs konstruktīvas sadarbī-
bas trūkums ar valsts sektoru. Pilsētas
starptautiskās konkurētspējas stiprināšanai
nepieciešamo ES un nacionālo investīciju
novirzīšana citiem mērķiem rada grūtības ar
galvaspilsētas funkciju un RMA nozīmes in-
frastruktūras radīšanu.
- 4 Politisko peripetiju, kā arī izpildvaras augstā-
kā līmeņa vadītāju maiņas dēļ bieži vien bū-
tiski ir mainīti iepriekš pieņemtie lēmumi, tā-
pēc trūkst lēmumu pēctecības.
- 5 Atalgojuma atšķirības ar privāto sektoru, re-
putācijas trūkums, kā arī pašvaldības lēmu-
mu politizācija ievērojami vājinājusi iedzīvo-
tāju motivāciju strādāt pašvaldībā.
- 6 Darbinieku kompetences, kā arī esošā IKT infra-
struktūra ne vienmēr spēj nodrošināt dažādu
inovāciju testēšanu un ieviešanu pašvaldībā.
- 7 Pašvaldībā joprojām ir sarežģītas birokrātis-
kas procedūras, kas liedz ātri un efektīvi ieviest
jaunas idejas un nestandarta risinājumus.
- 8 Projektu ieceru saskaņošanas process ir pār-
āk garš, un rezultātā nozīmīgi investori izvē-
las citas lokācijas Latvijā vai ārpus tās.
- 9 Pašreizējie pašvaldības datu ievākšanas un
uzturēšanas risinājumi nav savstarpēji in-
tegrēti, ir tehnoloģiski novecojuši un pilnībā
nenodrošina pašvaldības uzdevumu un
funkciju izpildi.
- 10 Budžeta un stratēģiskie mērķi nav sasaistīti.
Pašlaik plānošana ir atrauta no reālām in-
vestīcijām. Stratēģiskie mērķi un budžetu
kodu atšķirības kavē procesa caurskatāmī-
bu un nonivelē plānošanas dokumentu nozī-
mi līdz formalitātei.
- 11 Pašvaldības uzņēmumiem nepieciešamas
fundamentālas pārmaiņas, optimizējot eko-
nomiskās darbības, kā arī uzlabojot pārvaldī-
bas procesus.
- 12 Grūti ir atrodama un saprotama informācija
par pašvaldību iestāžu kompetenci. Nav
strukturēta un vienuviet atrodama informā-
cija par aktuāliem projektiem ar līdzdalības
iespējām.
- 13 Pašvaldība tiek pārvaldīta ļoti centralizēti un
pēc sektoriālā principa (liela ietekme ir de-
partamentiem, savukārt izpilddirekciju funk-
cijas ir minimālas). Nepieciešams stiprināt
izpilddirekcijas un tuvināt pašvaldības pakal-
pojumus apkaimēm.
- 14 Gadiem iesakņojusies pašvaldības pārval-
des struktūra ir novecojusi un vairs nespēj
nodrošināt visu pilsētai svarīgo funkciju de-
leģējumu, turklāt virkne funkciju starp iestā-
dēm pārklājas.
- 15 Vairākas apkaimes un pilsētas teritorijas, no
drošības viedokļa, uz kopējā pilsētas fona
tiek vērtētas kā nelabvēlīgas.

IESPĒJAS

- 1 Veikt pašvaldības funkciju auditu (finansēm,
robežām, deleģējumiem), skaidri nosakot
katras iestādes kompetenci.
  - 2 Izvērtēt iespēju pašvaldībā izveidot starp-
sektoru struktūrvienību (Pārresoru koordinā-
cijas centru), kas koordinētu pašvaldības
stratēģisko darbību.
  - 3 Strukturēt un atvērt pašvaldības datus. Tie
nodrošinātu e-pakalpojumu ieviešanu un at-
tīstīšanu, informatīvo pamatu uzņēmējiem
IKT risinājumu izstrādei (lietojumprogram-
mas, mobilās aplikācijas), risinot pilsētas ad-
ministrēšanas un attīstības jautājumus, kā
arī viedās pilsētas risinājumu ieviešanu.
  - 4 Sadarboties ar politiķiem, definēt deputātu
un izpildvaras atbildību. Sarīkot semināru
ciklu jaunievēlētajiem politiķiem par pilsētas
stratēģiskajiem plāniem. Politisko program-
mu uzsvarus sasaistīt ar pilsētas stratēģis-
kajām prioritātēm.
  - 5 Nodrošināt izpildvaras izglītošanu un kapa-
citātes paplašināšanu. Piedalīšanās apmā-
cībās, starptautiskos projektos, semināros
un pieredzes apmaiņas braucienos veicina
izpildvaras izaugsmi un jaunu iemaņu apgu-
vi, kā rezultātā Rīgā ir iespējams pilotēt un
ieviest inovatīvus risinājumus dažādās paš-
valdības atbildības jomās.
  - 6 Ieviest attālinātā darba iespējas. Covid-19
krīze pierādīja, ka sabiedriskais sektors var
produktīvi strādāt attālinātā režīmā, taupot
resursus un laiku. Šāda darba prakse būtu
kombinējama ar darbu klātienē, kā arī regla-
mentējama vispārējā pašvaldības darba
efektivizācijas procesā.
  - 7 Īstenot lielāku sadarbību ar valsti un savu in-
terestu aizstāvību. Nepieciešama tieša paš-
valdības pārstāvniecība komunikācijā ar
valsts iestādēm. Kopā ar jauno RD sasauku-
- mu ir iespēja veikt kvalitatīvus uzlabojumus
gan komunikācijā, gan izveidojot formātu
regulārām diskusijām ar valdības iestādēm.
- 8 Budžeta izdales politikā rezervēt/palielināt
noteiktu izdevumu īpatsvaru prioritārajām
programmām. Katru gadu aktualizējot pilsē-
tas investīciju plānus, ir skaidri jānorāda pie-
ejamais līdzekļu apjoms katrai prioritātei,
tādā veidā sekmējot pilsētas stratēģisko plā-
nu īstenošanu.
  - 9 Veidot pārvaldību, kas virzās uz definētu
mērķi, bet ir elastīga sadarbībā. Ieviešot pil-
sētas stratēģiskās prioritātes, nepieciešams
saglabāt iespēju koriģēt plānus, ja sabiedrī-
bas viedoklis vai jaunākās sociālekonomis-
kās tendences būtiski mainās.
  - 10 Izveidot platformu sadarbībai ar kaimiņu
pašvaldībām RMA teritorijā. Rīgas attīstība ir
ciešā saistībā ar apkārtējām pašvaldībām,
tāpēc, izveidojot vienotu sadarbības platfor-
mu, varēs koordinēti plānot vides, transporta
infrastruktūras, sabiedriskā transporta un
apbūves attīstību.
  - 11 Stiprināt drošības dienestu kapacitāti un
adaptāciju jauniem izaicinājumiem. Investē-
jot drošības faktoros, liela uzmanība pievēr-
šama drošības dienestu tolerances veicinā-
šanai, valodu apmācībai, kā arī glābējdienestu
aprīkojuma un ātrās reaģēšanas spēju piln-
veidošanai.

UZDEVUMI

6.1. AKTIVIZĒT
E-PAKALPOJUMU IEVIEŠANU
PAŠVALDĪBĀ

Lai mazinātu administratīvo slogu un izmaksas, nepieciešams maksimāli elektronizēt gan saziņu, gan pašvaldības pakalpojumus iedzīvotājiem un uzņēmējiem. Tas paaugstinātu pakalpojumu līmeni un saziņu padarītu efektīvāku. Nepieciešams arī uzlabot esošos un ieviest jaunus e-pakalpojumus, lai mazinātu birokrātiskās procedūras un taupītu klientu laiku.

6.2. UZLABOT PAŠVALDĪBAS
IESTĀŽU UN
KAPITĀLSABIEDRĪBU DARBU,
SADARBĪBU UN RĪCĪBAS
KOORDINĒŠANU

Veikt funkciju auditu, kā rezultātā būs skaidri noteikts deleģējums un atbildīgā. Lai izveidotu produktīvu un maksimāli efektīvu pašvaldības struktūru, nepieciešama reorganizācija. Vienota investīciju projektu plānošana veicama ar projektu vadības moduli. Iepirkumu process ir maksimāli caurskatāms, tiek ieviesti inovatīvie un zaļie iepirkumi. Pašvaldību iestādes darbojas, ievērojot saudzīgu attieksmi pret dabu un klimata pārmaiņām. Pašvaldības kapitālsabiedrībās tiek ieviesta jauna kapitāla daļu pārvaldības pieeja.

6.3. PADARĪT EFEKTĪVĀKU
PAŠVALDĪBAS DARBU,
PAAUGSTINOT DARBINIEKU
KOMPETENCI UN UZLABOJOT
DARBA APSTĀKLUS

IKT atbalsta infrastruktūra un IKT pakalpojumi organizējami maksimāli efektīvi, tā palielinot pašvaldības darba efektivitāti un atdevi no investīcijām IKT attīstībā. IKT ir tikai līdzeklis vēlamajai organizatoriskajai pilnveidošanai, tāpēc IS izveides un attīstības pasākumi ir organizējami kā daļa noteiktas pašvaldības funkcijas vai procesa pilnveidošanas projekta, aktivitātes, kur paralēli IKT jautājumiem parasti tiek veiktas procesuālas izmaiņas, normatīvo aktu grozījumi, izmaiņas struktūrvienību un amatu pienākumos, kā arī citi pasākumi. Darbinieku kompetence un motivācija tiek stiprināta, organizējot plašas apmācības un kursus, pieļaujot attālinātā darba iespējas, veicot atsevišķu darba vietu infrastruktūras uzlabojumus un realizējot pašvaldības iestāžu renovācijas projektus.

6.4. NODROŠINĀT
KOORDINĒTU UN VIENOTU
INVESTĪCIJU PĀRVALDĪBU

Lai nodrošinātu pašvaldības budžeta (pamatbudžeta attīstības daļas, investīciju programmas, ES un citu ārējo finanšu avotu) izstrādi un pieņemšanu atbilstoši pašvaldības stratēģiskajiem mērķiem, tiek ieviests jauns pārvaldības modelis – stratēģijas ieviešanas sistēma. Budžeta plānošana tiek veikta 3 gadu periodam. Plānots pilnībā mainīt pašvaldības zemes politiku – pirms teritoriju nodod izsolei, pašvaldība definē uzdevumus attīstītājiem un rīko konkursu par labākajiem risinājumiem.

6.5. SEKMĒT VIENOTU
KOMUNIKĀCIJU,
INFORMĀCIJAS UN DATU
PIEEJAMĪBU

Informācija kļūst pieejamāka, notiek datu atvēršana. Telpiskie dati tiek attīstīti un kļūst pieejami iedzīvotājiem. Datu klāsta palielināšana, sinhronizēšana un to kvalitātes paaugstināšana ļauj tos pilnvērtīgi izmantot pašvaldības funkciju un lēmumu pieņemšanas procesā. Tiek uzlabota klientu apkalpošanas centru darbība, kā arī papildus atvērtas birojnīcas publiskām debatēm un sabiedrības iesaistei.

6.6. VEICINĀT IEDZĪVOTĀJU
UN NVO LĪDZDALĪBU
PAŠVALDĪBAI BŪTISKU
LĒMUMU PIEŅEMŠANĀ

Līdzdalības budžetēšanas platforma tiek uzlabota atbilstoši testa gada rezultātu analīzei. Pakāpeniski programmai tiek palielināts finansējums. Visu nozīmīgo lēmumu caurskatīšanai un iedzīvotāju iesaistei plānots izveidot NVO konsultatīvo padomi gan pašvaldībā, gan departamentos. Tiek turpināta apkaimju platforma, notiek diskusija par apkaimju robežu maiņu. Līdzdalīgā plānošanas metode ieviešama visu līmeņu plānošanā un stratēģisko projektu dizaina veidošanā.

6.7. ĪSTENOT RĪGAS
STRATĒĢISKO INTEREŠU
PĀRSTĀVniecību SADARBĪBĀ
AR REĢIONA, VALSTS UN
ĀRVALSTU INSTITŪCIJĀM

Pašvaldība turpina aktīvi piedalīties RMA savstarpējās sadarbības nodrošināšanā. Tiek izvērtēta un fokusēta sadarbība ar LPS, LLPA un citām organizācijām. Sadarbības līgumi un memorandi ar universitātēm un citām organizācijām tiek maksimāli pietuvināti reāliem darbiem. Plānots stiprināt pilsētas ietekmi METREX, EUROCITIES, UBC un citos starptautiskos sadarbības tīklos. Rīgā tiek organizētas nozīmīgas starptautiskas konferences un semināri. Tiek izstrādāta ārlietu stratēģija un pārskatīts sadraudzības pilsētu tīkls.

6.8. PAAUGSTINĀT DROŠĪBAS
UZTURĒTĀJU DARBĪBAS
EFEKTIVITĀTI

Tiek veicināta visu ar drošību saistīto uzturētāju (pašvaldības policijas, glābšanas dienestu) kapacitāte, ņemot vērā gan vietējos izaicinājumus (teritorijas sociālā neviendabība, sabiedrības polarizācija), gan globālos (daudz kultūru vide, klimata pārmaiņas, pandēmijas draudi).

INDIKATORI

Prioritātes indikatori

Indikators	Datu avots, piezīmes
Vēlētāju aktivitāte pašvaldības vēlēšanās, %	CVK
Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbu kopumā, %	SUS
Politiskās uzticēšanās indekss pašvaldībai	SUS

Uzdevumu izpildes indikatori

Uzdevums	Indikators	Datu avots, piezīmes
6.1. Attīstīt e-pakalpojumu ieviešanu pašvaldībā	6.1.1. Pašvaldības administrācijas piedāvāto e-pakalpojumu skaits pret vispārējo pašvaldības piedāvāto pakalpojumu skaitu	RD ITC
	6.1.2. Iedzīvotāji, kas izmanto e-pakalpojumus, sk.	e-riga.lv
6.2. Uzlabot pašvaldības iestāžu un kapitālsabiedrību darbu, sadarbību un rīcības koordinēšanu	6.2.1. Pašvaldības administratīvie izdevumi uz vienu iedzīvotāju, EUR	RD FD
	6.2.2. Pašvaldības kapitālsabiedrību ieguldījumi izpētē un attīstībā, EUR	RD Komerccarbības nodrošinājuma pārvalde
	6.2.3. Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbu kopumā, %	SUS
	6.2.4. Vēlētāju aktivitāte pašvaldības vēlēšanās, %	CVK
6.3. Padarīt efektīvāku pašvaldības darbu, paaugstinot darbinieku kompetenci un uzlabojot darba apstākļus	6.3.1. Pašvaldības darbinieki, sk.	RD Centrālā administrācija
	6.3.2. Pašvaldības administratīvie izdevumi uz vienu pašvaldības darbinieku, EUR	RD FD
	6.3.3. Apmācības, kursus apmeklējušie pašvaldības darbinieki, sk.	RD Centrālā administrācija

6.4. Nodrošināt koordinētu un vienotu investīciju pārvaldību	6.4.1. Budžeta ieņēmumu un izdevumu starpība (deficīts), milj. EUR	RD FD
	6.4.2. Pašvaldības kopējo parādsaistību dinamika, milj. EUR	RD FD
6.5. Sekmēt vienotu komunikāciju, informācijas un datu pieejamību	6.5.1. Iedzīvotāju vērtējums par iespēju saņemt informāciju par pašvaldības darbu (t.sk. plāniem, lēmumiem utt.), %	SUS
6.6. Veicināt iedzīvotāju un NVO līdzdalību pašvaldībai būtisku lēmumu pieņemšanā	6.6.1. Iedzīvotāju vērtējums par iespēju piedalīties pilsētas attīstības plānošanas pasākumos un lēmumu pieņemšanā, izteikt savu viedokli, %	SUS
	6.6.2. Politiskās uzticēšanās indekss pašvaldībai	SUS
	6.6.3. Apmierinātība ar to, kā darbojas demokrātija: pilnīgi apmierināts, drīzāk apmierināts	SUS
	6.6.4. Apkaimes biedrības, sk.	Rīgas apkaimju alianse
6.7. Īstenot Rīgas stratēģisko interešu pārstāvniecību sadarbībā ar reģiona, valsts un ārvalstu institūcijām	6.7.1. Sadarbības projekti RMA teritorijā, sk.	RD PAD
	6.7.2. Pašvaldības sadarbība ar starptautiskajām organizācijām, institūcijām, sadarbības tīkliem, sk.	RD ĀP
	6.7.3. Rīgas sadraudzības pilsētas, aktīvās pilsētas, sk.	RD ĀP
6.8. Paaugstināt drošības uzturētāju darbības efektivitāti	6.8.1. Iedzīvotāju apmierinātība ar personisko (un mājokļa) drošību Rīgā, %	SUS
	6.8.2. Noziedzīgie nodarījumi, sk.	RPP
	6.8.3. Ūdens satiksmes un zvejniecības kontrole (reidi), sk.	RPP

7 VESELĪGA UN SOCIĀLI ATBALSTOŠA PILSĒTA

MĒRĶIS

Veidot Rīgu par tādu pilsētu, kurā, uzlabojoties veselības aprūpes pieejamībai un sabiedrības veselības veicināšanai, līdz 2027. gadam pieaugtu rīdnieku veselīgi nodzīvoto dzīves gadu skaits, tiktu novērsti priekšlaicīgas nāves gadījumi un ikvienam iedzīvotājam tiktu laikus sniegta adekvāta atbalsta situācijās, kad viņš pats vai ar ģimenes locekļu palīdzību netiek galā ar grūtībām, bet darbspējīgiem rīdniekiem – iespējas saglabāt ekonomisko aktivitāti arī tuvinieku aprūpes gadījumā.

Veselība, kas tiek definēta “kā pilnīgas fiziskās, garīgās un sociālās labklājības stāvoklis, nevis tikai slimības vai nespējas neesamība” (PVO), ir priekšnosacījums ilgtspējīgai sabiedrībai. Līdzīgi kā citas veselīgas pilsētas Eiropā, arī Rīgas pašvaldība īpašu uzmanību vērš uz inovāciju un zināšanu apmaiņu, kā arī uz veselības diplomātiju, sadarbojoties ar citiem pašvaldības sektoriem, kuriem ir ietekme uz rīdnieku dzīves kvalitāti, sociālo un ekonomisko aktivitāti, izglītību, kultūrvidi, rekreāciju un sabiedrības kopējo labklājību.

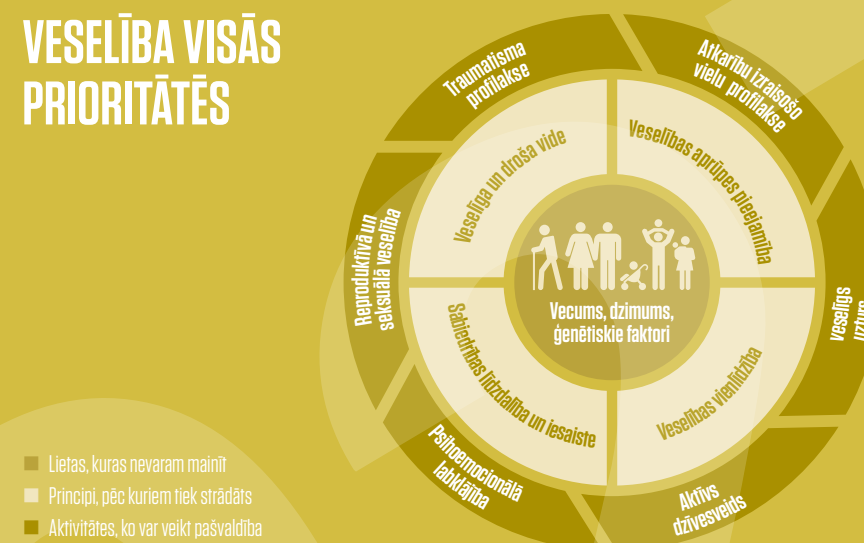
Veselības saglabāšanā un uzlabošanā svarīga ir veselības sistēma, kuras kopējām vērtībām un principiem jābūt vērīgiem uz solidaritāti, taisnīgumu, kvalitāti un universālumu. Tāpēc ikvienam Rīgas iedzīvotājam atbilstoši pieejamiem resursiem ir nodrošināti vienlīdzīgi veselības aprūpes un veselības veicināšanas pakalpojumi, ko īsteno dažādas nozares, jeb tiek ieviesta pieeja “veselība visās politikās”. Tas nodrošina veselīgu un drošu vidi, daudzveidīgus aktīvās pārvietošanās veidus un publisko ārtelpu dažādām veselību veicinošām aktivitātēm ikvienā vecumā.

Ar veselības aprūpes pieejamību pašvaldība saprot gan teritoriālu un fizisku pieejamību (izveidota un uzturēta nepieciešamā infrastruktūra), gan veselības aprūpes sistēmas kvalitāti un modernās tehnoloģijas, gan finansiālu pieejamību un piemērotību dažādām situācijām, gan arī pašvaldības spēju reaģēt uz atšķirīgām sabiedrības prasībām un gaidām. Iedzīvotāji var iegūt informāciju par aprūpes pakalpojumiem un veselību veicinošajām aktivitātēm. Plānojot un attīstot pilsētvidi, atbilstoši iespējām tiek ņemtas vērā visas iedzīvotāju vajadzības. Turpinot attīstīt multisektoriālo sadarbību, jāpanāk integrētās veselības un sociālās aprūpes pakalpojumu ieviešana ar dalītu finansējumu.

Pašvaldībā turpinās darbs pie tā, lai tiktu piedāvāti individuāli atbalsta risinājumi gan sociālo pakalpojumu klientiem, gan viņu tuviniekiem – atbalstu prasmju attīstībai, drošības izjūtai un ekonomiskās aktivitātes saglabāšanai. Sociālā palīdzība un sociālie pakalpojumi tiek sniegti laikus, maksimāli samazinot birokrātiskās prasības, izmantojot e-vidi un nodrošinot konsultācijas uz laiku, kamēr situācija stabilizējas. Rīgā ir inovatīva un moderna sociālo pakalpojumu vide, kuru veido pašvaldības iestādes, kā arī nevalstiskie un privātie sociālo pakalpojumu sniedzēji.

Kvalitatīvas un modernas sociālo pakalpojumu un palīdzības sistēmas pamatā ir kompetenti un motivēti sociālā darba speciālisti, pieredzējuši un uz klientu orientēti pakalpojumu sniedzēji neatkarīgi no to juridiskās formas, regulāra pakalpojumu izmaksu pārskatīšana atbilstoši sociāli ekonomiskajām izmaiņām un labās prakses pieredzes apmaiņa Latvijā un starptautiskā mērogā. Sociālo pakalpojumu sistēmu papildina brīvprātīgās sabiedriskās iniciatīvas, kā arī sabiedrības līdzdalība šīs sistēmas attīstībā.

VESELĪBA VISĀS PRIORITĀTĒS

- Lietas, kuras nevaram mainīt
- Principi, pēc kuriem tiek strādāts
- Aktivitātes, ko var veikt pašvaldība

MĒRĶTIECĪGA, ADEKVĀTA, ĒRTI PIEPRASĀMA SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA

Sociālā palīdzība tiek pieprasīta e-vidē (2027. – 50% iesniegumu iesniegti e-vidē)

Samazinās iedzīvotāju skaits, kuri dzīvo zem nabadzības riska sliekšņa pēc sociālās palīdzības saņemšanas

Atbilstoši sociālekonomiskajai situācijai pārskatīti sociālo pabalstu kritēriji

Aprūpes pakalpojumu saņēmēju skaits dzīvesvietā palielinās no 80 līdz 90%, bet aprūpes saņēmēju skaits institūcijā samazinās no 20 līdz 10%

Aprūpētās dzīvesvietas pakalpojuma saņēmēju skaits palielinās no 39 līdz 100 personām

Papildu vismaz 5 sociālajiem pakalpojumiem ieviests pašvaldības līdzmaksājuma (vaučera) samaksas princips

Atvērtas vismaz trīs jaunas grupu mājas

Ik gadu sociālo pakalpojumu saņēmēju skaits palielinās vismaz par 1000

Ilgstošu sociālo aprūpi saņemamo vietu skaits bērniem samazinās no 256 līdz 50

Bērni ar funkcionēšanas traucējumiem saņem individuālu vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus

SOCIĀLĀS APRŪPES UN SOCIĀLĀS REHABILITĀCIJAS PAKALPOJUMI DZĪVESVIETĀ UN INSTITŪCIJĀ IR:

- moderni
- preventīvi
- uz personas individuālajām vajadzībām vērīgi
- veicina saņēmēju un tuvinieku ekonomisko aktivitāti
- balstīti starpnozaru sadarbībā

SOCIĀLIE PAKALPOJUMI, SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA UN VESELĪBAS APRŪPE – INVESTĪCIJAS CILVĒKU LABKLĀJĪBĀ

Sociālajai palīdzībai, sociālajiem pakalpojumiem un veselības aprūpei izlieto to līdzekļu īpatsvars Rīgas pilsētas pašvaldības budžetā:

7,25 %
(2019. gadā)

10%
(2027. gadā)

IKT RISINĀJUMI SOCIĀLAJOS PAKALPOJUMOS UN SOCIĀLAJĀ PALĪDZĪBĀ

e-atskaides, APSIS, SOPA modernizēšana, pretkritienu ierīces, VAPUS

MOTIVĒTI DARBINIEKI

Sociālos pakalpojumus nodrošina

1261
pašvaldības darbinieki

Atalgojums sociālajam darbiniekam pašvaldībā –

850
eiro mēnesī

IZAICINĀJUMI

- 1 Nepieciešams mazināt nabadzību un sociālo nevienlīdzību sociālās atstumtības riskam pakļautajām iedzīvotāju grupām, īpaši vientuļi dzīvojošiem pensionāriem un ģimenēm ar bērniem.
- 2 Jārada tāds sociālo pakalpojumu piedāvājums, kas gan ir pieejams iedzīvotājiem ar zemu maksātspēju (dekomodifikācija), gan arī ir pievilcīgs maksātspējīgajiem iedzīvotājiem.
- 3 Nav adekvātas un mērķtiecīgas sociālās palīdzības, kas nodrošinātu pietiekamu atbalstu īslaicīgu un pēkšņu materiālo problēmu gadījumā, kā arī novērstu nabadzības risku ilgstošiem sociālās palīdzības – valsts vecuma un invaliditātes pensijas – saņēmējiem.
- 4 Nepieciešams radīt starpinstitucionālu sadarbību un ieguldījumu sabiedrības veselības nodrošināšanā, izmantojot tādu pieeju, kas veici-

na iedzīvotāju veselību visa mūža garumā (life-course pieeja) un stiprina rīdzinieku personīgos resursus (fiziskos, garīgos, materiālos).

- 5 Jānodrošina, ka cilvēkiem ir pieejami un viņi saņem veselības aprūpes un sociālos pakalpojumus tur, kur viņi atrodas, un tad, kad tas ir visvairāk vajadzīgs.
- 6 Nepieciešams uzlabot veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību.
- 7 Attīstāma profesionālu un motivētu sociālā darba speciālistu un sociālo pakalpojumu sniedzēju sistēma.
- 8 Ir vāja sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju integrācija darba tirgū.
- 9 Nepieciešams rast resursus sociālo pakalpojumu sistēmas infrastruktūras atjaunošanai un modernizēšanai.

IESPĒJAS

- 1 Mazināt nabadzības risku Rīgā.
- 2 Piedāvāt rīdziniekiem individuāli pielāgotus sociālās aprūpes risinājumus.
- 3 Ieviest starpinstitucionāli un starpprofesionāli integrētus risinājumus, kas agrīni novērš lielākas problēmas nākotnē.
- 4 Īstenot sabiedrības veselības politiku.
- 5 Veidot starpinstitucionālo sadarbību un izpratni par preventīvajiem pasākumiem kā instrumentu, ar kuru mazināt invaliditātes gadījumu skaitu un priekšlaicīgu mirstību no galvenajiem nāves cēloņiem.
- 6 Paaugstināt rīdzinieku veselības prātības līmeni un veicināt dzīves paradumu maiņu.

- 7 Popularizēt domu, ka ieguldījums rīdzinieku veselības uzlabošanā ir vērtīga nākotnes investīcija.
- 8 Gan apmeklētājiem, gan darbiniekiem nodrošinot pieejamu, atbilstošu un pievilcīgu pašvaldības veselības aprūpes kapitālsabiedrību infrastruktūru, uzlabot šo pakalpojumu pieejamību, nodrošināt iedzīvotājiem valsts apmaksātos pakalpojumus, vienlaikus maksātspējīgajiem rīdziniekiem piedāvājot arī plašu maksas pakalpojumu klāstu.
- 9 Attīstīt pieejamus integrētos veselības aprūpes un sociālos pakalpojumus.
- 10 Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu jomā izmantot IKT risinājumus.
- 11 Attīstīt datus bāzētu sociālā darba praksi.

UZDEVUMI

7.1. NODROŠINĀT MODERNUS SOCIĀLĀS APRŪPES UN REHABILITĀCIJAS RISINĀJUMUS, KAS APRŪPĒJAMĀ TUVINIEKIEM ĻAUJ PALIKT EKONOMISKI AKTĪVIEM

Tiek attīstīti individuāli sociālo pakalpojumu risinājumi, mazinātas rindas pēc sociālajiem pakalpojumiem, pilnveidots pakalpojumu klāsts bērniem un jauniešiem ar funkcionēšanas traucējumiem.

7.2. ATTĪSTĪT STARPNOZARU SADARBĪBU UN INTEGRĒTUS RISINĀJUMUS – VIENOTA, SAPROTAMA, SKAIDRA RĪCĪBA SOCIĀLO PROBLĒMU MAZINĀŠANĀ UN NOVĒRŠANĀ

Attīstīt plašāku sadarbību starp sektoriem un iestādēm ar mērķi vairot preventīvos pasākumus. Vardarbības risku mazināšanai un novēršanai ģimenēs veidot starpnozaru sadarbību (jo sevišķi starp policiju, sociālo dienestu un sociālo pakalpojumu sniedzējiem), kā arī sekmēt sadarbību atbalsta sistēmu veidošanā skolēniem, kā arī jauniešu nodarbinātības veicināšanā.

7.3. VEICINĀT SABIEDRĪBAS LĪDZATBILDĪBU, INTEREŠU PĀRSTĀVniecību SOCIĀLO PAKALPOJUMU, SOCIĀLĀS PALĪDZĪBAS UN VESELĪBAS VEICINĀŠANAS JOMĀ

Lai veidotu stiprāku sabiedrību, ir vajadzīga gan nevalstiskā sektora pārstāvniecība, gan pašvaldības atvērtība, informējot un iesaistot cilvēkus savā darbā. Ar šo uzdevumu tiek veicināta konsultatīvo mehānismu uzlabošana, brīvprātīgais darbs sociālo pakalpojumu sniedzēju institūcijās, t.sk. pašvaldībās, efektīvi ziņošanas mehānismi par sociālajām problēmām un ieteikumiem pašvaldības darba uzlabošanā.

7.4. NODROŠINĀT RĪGAS SOCIĀLO PAKALPOJUMU SISTĒMAI NEPIECIEŠAMOS CIVĒKRESURSUS

Sekmēt motivējošu atalgojuma sistēmu pašvaldības darbiniekiem, atbalstu izglītības iegūšanā, t.sk. apmaksātas prakses vietas, sadarbībā ar dažāda līmeņa izglītības iestādēm, kā arī sadarbību ar Pierīgas pašvaldībām cilvēkresursu piesaistē.

7.5. VAIROT INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJU PRATĪBU UN IZMANTOŠANU PRAKSĒ

IKT un digitalizācija kļūst aizvien nozīmīgāka arī sociālajā sektorā, un šī uzdevuma mērķis ir vairot IKT, ko izmanto gan pakalpojumu sniedzēji, gan profesionāļi.

7.6. NODROŠINĀT
IEDZĪVOTĀJIEM ĒRTU
SOCIĀLO PALĪDZĪBU
ADEKVĀTĀ APJOMĀ

Lai garantētu ērtu sociālo palīdzību adekvātā apjomā, ir nepieciešams ieviest sociālo pabalstu pieprasīšanu e-vidē, veikt sociālo pabalstu mērķtiecīguma analīzi un atbilstoši sociālekonomiskajai situācijai valstī pielāgot sociālo pabalstu saņēmēju ienākumu kritērijus un sociālo pabalstu apmēru.

7.7. VEICINĀT SOCIĀLĀS
ATSTUMTĪBAS RISKAM
PAKĻAUTO RĪDZINIEKU
INTEGRĀCIJU DARBA TIRGŪ

Dažādot līdzdarbības pienākumus atbilstoši sociālās palīdzības saņēmēju spējam un vajadzībām, pielāgot tos cilvēkiem ar invaliditāti, atbalstīt jauniešus ar nepietiekamu prasmju klāstu un NEET jauniešus.

7.8. IZVEIDOT PROAKTĪVU
SOCIĀLO PAKALPOJUMU
ADMINISTRĒŠANAS SISTĒMU

Vērst fokusu uz esošo pakalpojumu monitoringa efektivitāti, izvērtējot preventīvos risinājumus, uz pakalpojumu cenu pārskatīšanu, modernizējot saturu un formu sadarbībā ar Pierīgu, kā arī stimulējot sociālo inovāciju un sociālās nozares pētījumus.

7.9. UZLABOT VESELĪBAS
APRŪPES PAKALPOJUMU
PIEEJAMĪBU RĪDZINIEKIEM

Pieejamība uzlabojama ar veselības aprūpes kapitālsabiedrību infrastruktūras un tehniskā nodrošinājuma pilnveidošanu, profesionālu cilvēkresursu nodrošināšanu, kā arī sadarbības attīstīšanu ar Rīgas teritorijā strādājošajiem ģimenes ārstiem.

7.10. ĪSTENOT
STARPINSTITUCIONĀLU,
UZ PIERĀDĪJUMIEM
BALSTĪTU SABIEDRĪBAS
VESELĪBAS POLITIKU

Veicināt pieeju “veselība visās politikās” – vienlīdzīgas veselības iespējas visiem Rīgas iedzīvotājiem, plānot un īstenot uz pierādījumiem balstītu sabiedrības veselības veicināšanas un slimību profilakses politiku, izglītēt rīdziniekus sabiedrības veselības jautājumos un par tās nozīmi ikviena dzīvē, nodrošināt veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumu pieejamību pēc iespējas lielākam iedzīvotāju skaitam tuvāk viņu dzīvesvietai.

7.11. ATJAUNOT SOCIĀLO
PAKALPOJUMU
INFRASTRUKTŪRU

Radīt pievilcīgus apstākļus investīcijām sociālo pakalpojumu objektu celtniecībā, kā arī pakāpeniski sakārtot esošās sociālo pakalpojumu ēkas.

INDIKATORI

Prioritātes indikatori

Indikators	Datu avots, piezīmes
Sociālās aprūpes iestāžu pieejamības un tās kvalitātes vērtējums	ekspertu veikts pētījums, aptauja
Sociālās palīdzības saņēmēju īpatsvars no iedzīvotāju skaita	RD LD, RD PAD
Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņēmēji institūcijās, sk.: • pilngadīgas personas • bērni alternatīva ārpusģimenes aprūpe (aizbildnībā, audžuģimenē)	RD LD, BT
Ģimenes, kas saņem sociālā darba pakalpojumu, sk.	RD LD
RSD klienti darbspējīgas nestrādājošas personas, sk.	RD LD
Sociālās aprūpes pakalpojumu saņēmēji personas dzīvesvietā, sk.	RD LD
Dienas aprūpes centru pakalpojumu saņēmēji, sk.: • pilngadīgas personas • bērni	RD LD
Krīzes centra pakalpojumu saņēmēji, sk.: • pilngadīgas personas • bērni līdz 18 gadiem	RD LD
Audžuģimenes Rīgā (kumulatīvi), sk.	RD LD, jauns rādītājs
Audžuģimenes statusu ieguvušās ģimenes, sk. gadā	RD LD, jauns rādītājs
Sociālās aprūpes pakalpojumus dzīvesvietā (aprūpe mājās; silto pusdienu piegāde; drošības poga; pavadonis-asistents; aprūpētā dzīvesvieta) saņēmušie iedzīvotāji, sk.	RD LD, jauns rādītājs
Grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu saņēmušās personas, sk.	RD LD, jauns rādītājs

Uzdevumu izpildes indikatori

Uzdevums	Indikators	Datu avots, piezīmes
7.1. Nodrošināt modernus sociālās aprūpes un rehabilitācijas risinājumus, kas aprūpējamā tuviniekiem ļauj palikt ekonomiski aktīviem	7.1.1. Īslaicīgas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņēmēji institūcijā bērniem ar invaliditāti (“Atelpas brīdis”), sk.	RD LD, jauns rādītājs
	7.1.2. Individuālo sociālo rehabilitācijas programmu saņēmēji bērniem ar funkcionēšanas traucējumiem, sk.	
	7.1.3. Attiecība starp pakalpojumu saņēmējiem sociālās aprūpes institūcijās un dzīvesvietā	
	7.1.4. Cilvēki, kas gaida rindā uz SAC, grupu dzīvokli, ģimenes asistenta pakalpojumu, sk. uz 31.12.2020.	
	7.1.5. Gaidīšana rindā uz SAC, dienu sk.	
	7.1.6. Pakalpojumi, kuros ieviests līdzmaksājuma (vai vaučera) princips, sk.	

7.2. Attīstīt starpnozaru sadarbību un integrētus risinājumus – vienota, saprotama, skaidra rīcība sociālo problēmu mazināšanā un novēršanā	7.2.1.	Mobilās brigādes darbam ar sociālā riska grupu bērniem un viņu ģimenēm veiktie apsekojumi dzīvesvietā un reidi, sk.	RD LD, jauns rādītājs
	7.2.2.	NPAIS reģistrēto gadījumu attiecība pret korekcijas plānu/ sociālās rehabilitācijas plānu	NPAIS
	7.2.3.	Aktivizēto jauniešu īpatsvars (iesaistīti nodarbinātībā, izglītībā, NVO darbībā)	RD LD, NVA
7.3. Veicināt sabiedrības līdzatbildību, interešu pārstāvniecību sociālo pakalpojumu, sociālās palīdzības un veselības veicināšanas jomā	7.3.1.	Mobilās brigādes darbam ar sociālā riska grupu bērniem un viņu ģimenēm veiktie apsekojumi dzīvesvietā un reidi, sk.	RD LD, jauns rādītājs
	7.3.2.	NPAIS reģistrēto gadījumu attiecība pret korekcijas plānu/ sociālās rehabilitācijas plānu skaitu	RD LD, jauns rādītājs
7.4. Nodrošināt Rīgas sociālo pakalpojumu sistēmai nepieciešamos cilvēkresursus	7.4.1.	Darbinieku mainība Rīgas pašvaldības sociālo pakalpojumu iestādēs, %	RD LD
	7.4.2.	Vakances Rīgas pašvaldības sociālo pakalpojumu iestādēs, sk. vidēji mēnesī	
	7.4.3.	Aprūpējamo un aprūpētāju attiecība RSAC	
7.5. Vairogt informācijas tehnoloģiju prātību un izmantošanu praksē	7.5.1.	Finansējums elektronisko sistēmu ieviešanai un uzturēšanai sociālo pakalpojumu administrēšanai, EUR	jauns rādītājs
	7.5.2.	E-vidē noformētie sociālās palīdzības un sociālie pakalpojumi, sk.	
	7.5.3.	Sociālās aprūpes dzīvesvietā klientu skaits, kuri izmanto labklājības IKT (welfare technologies)	
7.6. Nodrošināt iedzīvotājiem ērtu sociālo palīdzību adekvātā apjomā	7.6.1.	To sociālās palīdzības saņēmēju skaits un īpatsvars, kuri pēc sociālās palīdzības saņemšanas ir zem vienas personas mājāsaimniecības nabadzības riska sliekšņa	
7.7. Veicināt sociālās atstumtības riskam pakļauto rīdzinieku integrāciju darba tirgū	7.7.1.	Individuālo sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņēmēji jaunieši bez vecāku gādības (12–24 g. v.), sk.	jauns rādītājs
	7.7.2.	Nodarbinātībā iesaistītie ilgstošas sociālās palīdzības saņēmēji, sk.	RD LD
	7.7.3.	Jaunieši, kas atsākuši mācības izglītības sistēmā vai iekļāvušies darba tirgū, sk.	RD LD
	7.7.4.	Invalīdi, kas ir integrēti darba tirgū pēc sociālo pakalpojumu saņemšanas, sk.	RD LD
7.8. Izveidot proaktīvu sociālo pakalpojumu administrēšanas sistēmu	7.8.1.	Veiktie sociālā darba prakses pētījumi, sk.	jauns rādītājs
	7.8.2.	Sociālo inovāciju skaits, finansējuma apjoms, iesaistīto klientu skaits	RD LD
	7.8.3.	Sociālās jomas inovācijām pieejamais finansējums, EUR	RD LD
	7.8.4.	Sociālās jomas inovāciju klientu skaits, sk.	RD LD

7.9. Uzlabot veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību rīdziniekiem	7.9.1.	Sakārtota kapitālsabiedrību infrastruktūra, veicot atbilstošus remontdarbus un renovācijas (lielie remontdarbi kapitālsabiedrību ēkās par pašvaldības budžeta līdzekļiem)	RD ĪD RP SIA RD LD
	7.9.2.	Izveidota vienota pašvaldības ārstniecības iestāžu veselības aprūpes pakalpojumu platforma – darbojas vienota municipālā to piedāvājuma interneta vietne	RP SIA RD
	7.9.3.	Savstarpēji vienotas pašvaldības ārstnieciskā profila kapitālsabiedrību IT sistēmas	RP SIA
	7.9.4.	Sadarbība starp pašvaldības ārstnieciskā profila kapitālsabiedrībām resursu izmantošanā – noslēgti sadarbības līgumi starp RP SIA, sk.	
	7.9.5.	Cilvēkresursu jautājuma risinājumi: a) vienoti motivējoši pašvaldības atbalsta pasākumi cilvēkresursu piesaistei pašvaldības ārstnieciskā profila kapitālsabiedrībām: • dienesta viesnīcas, dzīvokļi; • motivācijas piemaksas; b) paplašināta sadarbība ar augstskolām, noslēgti sadarbības līgumi par rezidentu apmācībām; c) pašvaldībā ieviesti motivējoši pasākumi cilvēkresursu piesaistei, noslēgti sadarbības līgumi	RP SIA
7.10. Īstenot starpinstitucionālu, uz pierādījumiem balstītu sabiedrības veselības politiku	7.9.6.	Vidējais reģistrēto pacientu skaits uz 1 primārās veselības aprūpes ārstu	RD LD, NVD
	7.10.1.	Uzlabojusies rīdzinieku veselības prātība – mājaslapas www.veselīgsrīdzinieks.lv apmeklējumu skaits palielinājies līdz TBD	RD LD
	7.10.2.	Pēc ESF projekta beigām pašvaldības piedāvāto veselības veicināšanas bezmaksas aktivitāšu skaits saglabājas vismaz % TBD apmērā	RD LD
7.11. Atjaunot sociālo pakalpojumu infrastruktūru	7.10.3.	Dārzi un parki, zaļās zonas, veloceļiņi, apgaismojums, sporta infrastruktūra, rekreācijas vietas, izglītības iestādes (izmantojami arī sociālās nozares rādītāji), sk.	RD PAD RD SD RD LD
	7.11.1.	Pašvaldības investīcijas sociālo pakalpojumu objektos, EUR	LD piedāvājums
	7.11.2.	Rīgā ekspluatācijā nodotie (uzceltie vai renovētie) privātie sociālo pakalpojumu objekti, m²	LD piedāvājums
	7.11.3.	Klientu skaita izmaiņas sociālajos pakalpojumos kopā, sk.	LD piedāvājums

8 KONKURĒTSPĒJĪGA PILSĒTA AR INOVATĪVU EKONOMIKU

MĒRĶIS

Veidot starptautiski
atpazīstamu un BJR
mobilitātes tīklos efektīvi
integrētu pilsētu ar
augošu, zināšanās balstītu
ekonomiku, lai sekmētu
Rīgas kļūšanu par
zināšanu un inovāciju
centru.

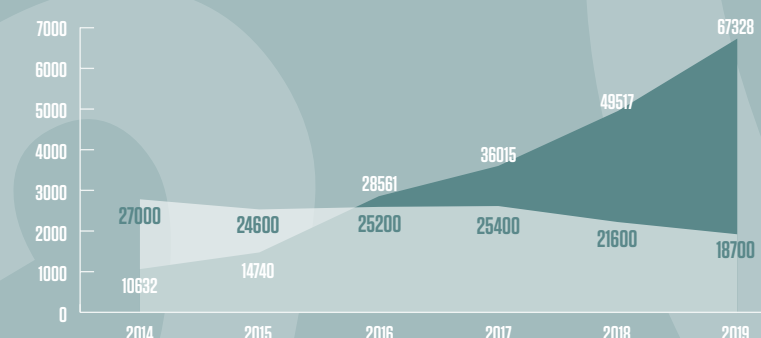
Pilsētas konkurētspēja ir noteicošais faktors valsts kopējās izaugsmes veicināšanā. Pēc CSP datiem, 2016. gadā Rīgas IKP sastādīja 54% valsts IKP, bet Rīgai kopā ar Pierīgu – 69% valsts rādītāja. Rīga jau tagad ir Latvijas zināšanu un inovāciju centrs, pilsētā studē aptuveni 80% visu valsts studentu, un tas ir priekšnoteikums inovatīvu, zināšanās balstītu produktu un pakalpojumu radīšanai. Rīga ir lielākā Baltijas valstu pilsēta – kopā ar RMA ietilpstošajām pašvaldībām iedzīvotāju skaits sasniedz aptuveni vienu miljonu. Sadarbība konkurētspējas veicināšanai RMA teritorijā var pārvērst iespējas ne tikai vietējai izaugsmei, bet arī nacionālās ekonomikas stimulēšanai. No efektīvi strādājoša metropoles reģiona, kas spēj konkurēt BJR mērogā, liela ieguvēja ir visa valsts ekonomika, OECD aprēķinājis, ka laika posmā no 2000. līdz 2016. gadam RMA nodrošinājis 69% kopējās valsts IKP izaugsmes. Vidējā termiņā gaidāmā “Rail Baltica” attīstība paver iespējas starptautiskā ekonomikas koridora veidošanai, kas reizē nosaka arī konkurences saasināšanos starp reģiona lielajām pilsētām un liek tām kļūt efektīvākām, iedzīvotājus un uzņēmējus atbalstošākām.

Vairāki pilsētas konkurētspēju noteicošie faktori tiek skatīti citās AP2027 prioritātēs, piemēram, vietējās mobilitātes, vides kvalitātes un mājokļa pieejamības jautājumi. Šī prioritāte koncentrējas uz pilsētas zināšanu un inovāciju vides stiprināšanu, darbaspēka piekļuvi pilsētai, industriālo teritoriju integrēšanu transporta tīklos, investīciju piesaisti, pašvaldības procesu efektīvizēšanu, kā arī pilsētas un RMA atpazīstamību.

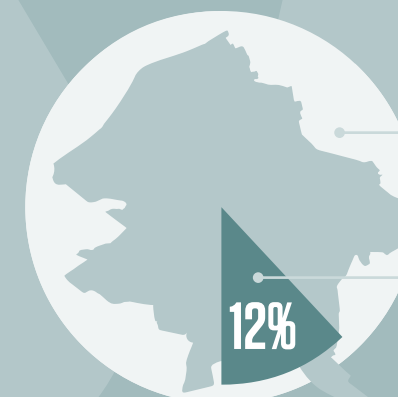
1 OECD reģioni un pilsētas īsumā – Latvija: <https://www.oecd.org/cfe/LATVIA-Regions-and-Cities-2018.pdf>

REĢISTRĒTO BRĪVO DARBA VIETU UN BEZDARBNIEKU SKAITS RĪGAS REĢIONĀ

■ Reģistrēto brīvo darba vietu skaits (avots – NVA)
■ Bezdarbnieku skaits (avots – CSB)

RĪGAS STUDENTI 2018. GADĀ

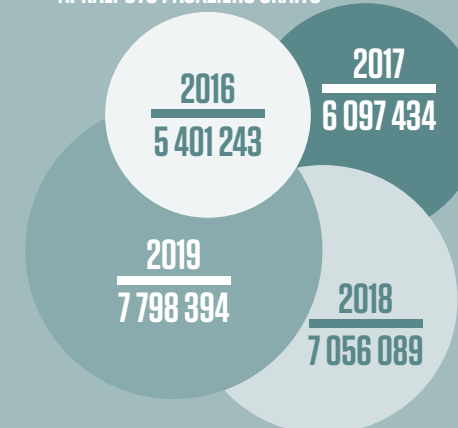

Kopējais studentu skaits –
80357

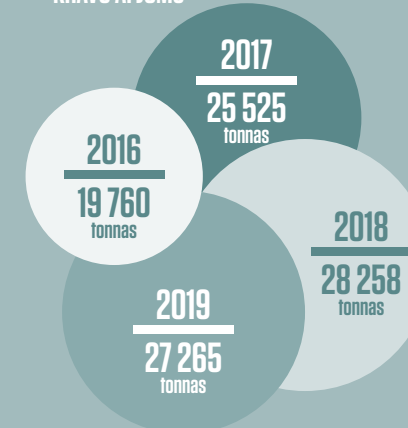
Ārvalstu studentu skaits –
9797

LIDOSTAS “RĪGA” APKALPOTO PASAŽIERU SKAITS UN KRAVU APJOMS

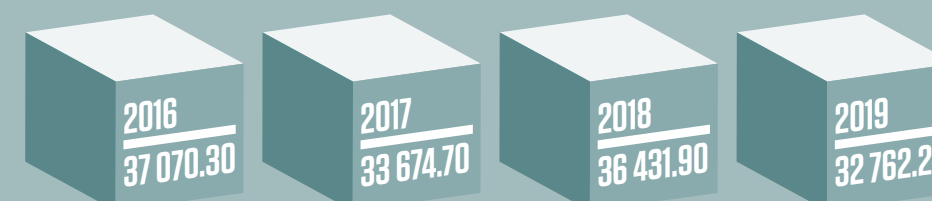
APKALPOTO PASAŽIERU SKAITS

KRAVU APJOMS

KRAVU APGROZĪJUMS RĪGAS BRĪVOSTĀ (TŪKST. T)

IZAICINĀJUMI

- 1 Vērojama starptautiskās konkurences saasināšanās starp lielajām pilsētām attiecībā uz investīciju, darbaspēka un iedzīvotāju piesaisti. To aizvien vairāk pastiprinās ciešāka reģionu integrācija gan BJR mērogā, gan tālāk.
- 2 Bieži inovācijas paliek tikai izstrādes stadijā, jo nozares uzņēmumi nepietiekami iesaistās to atbalstīšanā un testēšanā. Pašvaldības kapitālsabiedrības var dot praktisku ieguldījumu, iesaistoties sadarbības ekosistēmās un atbalstot sev noderīgu inovāciju izstrādi.
- 3 Nepieciešams uzlabot starptautisko multimodālo satiksmes mezglu pakalpojumus, t. sk. integrāciju ar citiem transporta veidiem, lai vietējie un starptautiskie mobilitātes dalībnieki varētu vieglāk nokļūtu savā galamērķī.
- 4 Nepieciešama ostas un citu ražošanas teritoriju efektīva savienošana ar TEN-T tīkliem, mazinot kravas automašīnu tranzīta slodzi uz tam nepiemērotām ielām, uz dzīvojamajiem rajoniem, kā arī uz RVC AZ.
- 5 Nepieciešams mazināt tranzīta satiksmi RVC AZ, veicinot ilgtspējīgas un dzīvojamās vides attīstību.
- 6 Rīgas brīvosta aizņem plašas pilsētas teritorijas, kuras ir iespējams izmantot efektīvāk, domājot par nākotnes ekonomiku. Īpaši aktuāli tas ir, ņemot vērā tranzīta nozares pārstrukturēšanos.
- 7 Rīgai kā post-industriālai pilsētai, kas pēdējo 30 gadu laikā piedzīvojusi radikālu ekonomikas pārstrukturizēšanos, aizvien ir lielas degradētas jeb nepietiekami izmantotas un pamestas teritorijas.
- 8 Vērojams sadrumstalots pilsētas mārketings un mārketinga pārvaldība, nepieciešams uzlabot komunikāciju ar iedzīvotājiem un arī pilsētas tēlu gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī.
- 9 Darbaspēka pieejamība – pirms Covid-19 krīzes bija ļoti jūtams kvalificēta darbaspēka trūkums, vakanču skaits bija lielāks par bezdarbnieku skaitu. Gaidāms, ka pēc krīzes šī tendence atgriezīsies.
- 10 Nepietiekama horizontālā koordinācija un sadarbība starp pašvaldības iestādēm konkurētspējas un ekonomikas jautājumu risināšanā.

IESPĒJAS

- 1 Sekmēt projekta “Rail Baltica” attīstību, nodrošinot apstākļus jaunam ekonomiskajam koridoram, kas apvienos lielākās pilsētas Baltijas jūras austrumu krastā. Stiprināt šāda koridora attīstību un izmantot tā potenciālu, proaktīvi veidojot ciešu sadarbību ar kaimiņu galvaspilsētām, kā arī stiprinot pilsētas pozīcijas šajā sadarbības tīklā.
- 2 Stiprināt starptautisko savienojamību, kas ir viens no galvenajiem pilsētas konkurētspējas balstiem salīdzinājumā ar tuvākajām kaimiņu pilsētām. Lidosta ar lielo galamērķu skaitu ir priekšnosacījums tūrisma nozaru, starptautiskās tirdzniecības, biznesa un izglītības eksportam, ko vēl vairāk uzlabos tuvā nākotnē gaidāmais “Rail Baltica” savienojums.
- 3 Veicināt RMA konkurētspēju, izmantojot sadarbības un kopīgu projektu potenciālu. Kopīga pilsētas un reģiona pozicionēšana nostiprinātu Rīgas pozīcijas starptautiskajā vidē kā vienam no galvenajiem apdzīvojuma centriem BJR austrumos. Vienota RMA konkurētspējas stratēģija veicinātu visa reģiona attīstību.
- 4 Zināšanu jūdze kā Rīgas unikalitāte vienkopus pulcē lielu skaitu studentu, vairākas universitātes un potenciāli arī sadarbības ekosistēmas – izmantot šo teritoriju par pilsētas nākotnes attīstības balstu, dodot iespēju Rīgai veidoties par zināšanu un inovāciju centru.
- 5 Veiksmīgāk iesaistīt vietējos un starptautiskos studentus nodarbinātībā un inovāciju radīšanā pēc studiju beigšanas. Rīgā ir liels skaits studentu, līdz ar to arī augsts intelektuālais potenciāls, kas var sniegt savas zināšanas un pienesumu vietējai ekonomikai.
- 6 Atbalstīt piegādes ķēžu lokalizāciju. Šo tendenci īpaši varētu stimulēt Covid-19 krīze apvienojumā ar automatizāciju un digitalizāciju, ilgtermiņā palielinot pieprasījumu pēc vietējās ražošanas, kas nodrošina uzticamāku piegādi, klimata ieguvumus un kvalitatīvākus produktus.
- 7 Tā kā pašvaldības īpašumā stratēģiski nozīmīgās vietās ir plašas teritorijas, piemēram, “Rail Baltica” un lidostas tuvumā, kā arī brīvostas teritorijā, vadīt šo teritoriju attīstību un veidot sadarbības modeļus ar privāto sektoru, lai atbalstītu uz nākotni vērstas augstas pievienotās vērtības uzņēmējdarbību.
- 8 Atbalstīt sociālās inovācijas un sociāli atbildīgu uzņēmējdarbību, lai palīdzētu risināt sabiedrībai aktuālas problēmas (Rīgā ir reģistrēta vairāk nekā puse Latvijas sociālo uzņēmumu).
- 9 Ņemot vērā kultūras resursus, kas jau vēsturiski ir koncentrējušies Rīgā, kā arī ilgstošo valsts politikas atbalstu kultūras nozarei, Rīgai ir augsts kultūras metropoles potenciāls – attīstīt to, lai vairotu iedzīvotāju radošumu, iesaistītu radošas personības un tūristus.

UZDEVUMI

8.1. INTEGRĒT STARPTAUTISKOS
MULTIMODĀLOS SABIEDRISKĀ
TRANSPORTA MEZGLUS
PILSĒTAS STRUKTŪRĀ

Nodrošināt vietējiem un ārvalstu pasažieriem ērtus un saprotamus transporta veidus nokļūšanai pilsētas nodarbinātības, pakalpojumu un dzīvojamos centros, veidot multimodalitāti starp dažādiem transporta veidiem, nodrošināt informācijas pieejamību un uzlabot publisko ārtelpu.

8.2. ATTĪSTĪT MAĢISTRĀLĀS
IELAS, LAI VEICINĀTU PILSĒTAS
KONKURĒTSPĒJU

Nodrošināt efektīvu ostas un citu rūpniecības teritoriju iekļaušanos starptautiskajos transporta tīklos, kā arī RVC AZ atslogošanu no kra-vas autotransporta un tranzīta autosatiksmes.

8.3. STIPRINĀT PILSĒTAS
SADARBĪBAS EKOSISTĒMAS

Pašvaldībai nepieciešams iesaistīties sadarbības ekosistēmās, atbalstīt tehnoloģiju testēšanas pilotteritoriju izveidi Ķīpsalā, Torņkalnā un VEF apkārtnē, kā arī sekmēt viedpilsētas produktu radīšanu, savu-kārt pašvaldības kapitālsabiedrībām un brīvostai – iesaistīties sev nozīmīgu inovāciju testēšanā un attīstībā.

8.4. ATTĪSTĪT JAUNAS UN
INOVATĪVAS UZŅĒMĒJDARBĪBAS
INICIATĪVAS

Atbalstīt iniciatīvas, kas papildina pilsētā esošās sadarbības un uzņē-mējdarbības ekosistēmu vērtību ķēdes vai stimulē sociālo inovāciju un sociāli atbildīgas uzņēmējdarbības veidošanos.

8.5. VEICINĀT PILSĒTAS
ATPAZĪSTAMĪBU, IEVIEŠOT
VIENOTU, MĒRĶĒTU ZĪMOLA UN
KOMUNIKĀCIJAS STRATĒGIJU

Atbalstīt investīciju piesaisti un tūrisma attīstību, stiprināt ikdienas komunikāciju ar iedzīvotājiem, t.sk. nodrošināt informācijas pieejamī-bu par pašvaldības pakalpojumiem un dzīves apstākļiem pilsētā gan remigrantiem, gan iebraucējiem. Būtiski ir uzsvērt RMA dimensiju, tā-dējādi stiprinot visa reģiona starptautisko atpazīstamību.

8.6. MAZINĀT TŪRISMA
SEZONALITĀTI, VEICINOT
PIEPRASĪJUMU PĒC VIESMĪLĪBAS
PAKALPOJUMIEM ĀRPUS
GALVENĀS TŪRISMA SEZONAS

Veicināt darījumu tūrisma un citu nesezonas tūrisma veidu attīstību, kā arī atbalstīt starptautisku filmēšanas projektu un lielu kultūras un sporta pasākumu norisi Rīgā.

8.7. IZSTRĀDĀT UN IEVIEST
RĪKUS VIETĒJO UN
STARPTAUTISKO INVESTĪCIJU,
T.SK. STARNACIONĀLO
UZŅĒMUMU, PIESAISTEI

Stimulēt kompakta biznesa centra veidošanos Skanstes apkaimē, augstas pievienotās vērtības industriju izvēršanos Granīta ielas attīs-tības teritorijā, kā arī citās stratēģiski nozīmīgās ar “Rail Baltica”, lidos-tu un Rīgas brīvostu saistītās teritorijās. Vienlaikus efektīvizēt arī iek-šējos procesus biznesa stimulēšanai.

8.8. SEKMĒT VIDĪ
DEGRADĒJOŠU TERITORIJU
EFEKTĪVĀKU IZMANTOŠANU

Izstrādāt un īstenot degradēto teritoriju reaktivizācijas politiku, kas ietver rīkus uzņēmējdarbības veicināšanai šajās teritorijās.

INDIKATORI

Prioritātes indikatori

Indikators	Datu avots, piezīmes
IKP uz vienu iedzīvotāju salīdzinājumā ar citām Baltijas metropolēm (Rīga/Viļņa un Rīga/Tallina)	
ES Kultūras un radošo pilsētu apskats (EU Culture and creative cities monitor)	EK
Indekss: pilsētas kustībā (IESE Cities in motion index)	IESE biznesa skola (IESE business school)

Uzdevumu izpildes indikatori

Uzdevums	Indikators	Datu avots, piezīmes
8.1. Integrēt starptautiskos multimodālos sabiedriskā transporta mezglus pilsētas struktūrā	8.1.1. Pasažieru apgrozījums Rīgas Centrālajā dzelzceļa stacijā	
	8.1.2. Pasažieru apgrozījums Rīgas ostā	CSP
	8.1.3. Pasažieru apgrozījums Rīgas starptautiskajā autoostā	
8.2. Attīstīt maģistrālās ielas, lai veicinātu pilsētas konkurētspējas pieaugumu	8.2.1. Automašīnas, kas šķērso pilsētas centra robežu, a/dnn	plānotās automatizētās skaitīšanas sistēmas
	8.2.2. Maģistrālās ielas no kopējās platības, kuru vecums pēc pēdējās seguma atjaunošanas pārsniedz 20 gadus (B, C kategorija), %	jauns rādītājs
	8.2.3. Maģistrālās ielas no kopējās platības, kuru vecums pēc pēdējās seguma pārbūves pārsniedz 50 gadus (B, C kategorija), %	jauns rādītājs
8.3. Stiprināt pilsētas sadarbības ekosistēmas	8.3.1. Pašvaldības kapitālsabiedrību ieguldījumi izpētē un attīstībā	jauns rādītājs
	8.3.2. Nodarbinātība zināšanu ietilpīgajās biznesa aktivitātēs (LV pret EU-27, knowledge intensive activity (KIA))	Eurostat
	8.3.3. IKT radītā pievienotā vērtība pret kopējo radīto pievienoto vērtību Rīgā	CSP, eksperimentālā statistika 2017
8.4. Attīstīt jaunas un inovatīvas uzņēmējdarbības iniciatīvas	8.4.1. Jaunuzņēmumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem	LR EM pētījums 2019
	8.4.2. Aktīvo sociālo uzņēmumu skaits Rīgā uz 1000 iedzīvotājiem	LR LM

8.5. Veicināt pilsētas atpazīstamību, ieviešot vienotu, mērķētu zīmola un komunikācijas stratēģiju	8.5.1. Iedzīvotāju apmierinātība ar iespējām saņemt informāciju par pašvaldības darbu	RD PAD, socioloģiskā aptauja
	8.5.2. Remigranti, sk.	CSP
	8.5.3. Pilsētas iedzīvotāji, kas dzimuši citās ES dalībvalstīs, sk.	CSP
8.6. Mazināt tūrisma sezonālītāti, veicinot pieprasījumu pēc viesmīlības pakalpojumiem ārpus galvenās tūrisma sezonas	8.6.1. Rīgā nakšņojošie ārvalstnieki no aprīļa līdz septembrim pret pārējo gadu (2.+3. cet./1.+4. cet.), sk.	CSP
8.7. Izstrādāt un ieviest rīkus vietējo un starptautisko investīciju, t.sk. starpnacionālo uzņēmumu, piesaistei	8.7.1. Uzkrātās ārvalstu tiešās investīcijas Rīgā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālā	Lursoft
	8.7.2. SBPC nodarbinātie, sk.	biedrība "ABSL Latvia"
	8.7.3. Apstrādes rūpniecības īpatsvars Rīgas ekonomikas pievienotajā vērtībā, %	RD publiskais pārskats
8.8. Stimulēt vidi degradējošu teritoriju efektīvāku izmantošanu	8.8.1. Degradētās teritorijas pret visas pilsētas teritoriju, %	jauns rādītājs

9 DAUDZVEIDĪGA UN AUTENTISKA KULTŪRVIDE

MĒRKIS

Panākt, ka kultūrvidē ļauj izjust pilsētas unikalitāti, tās kopienu, subkultūru, apkaimju identitātes daudzveidību un kultūrvēsturisko ainavu. Nodrošināt kultūras pakalpojumu pieejamību visā pilsētā un ar pilsētas kodolā esošajām kultūras institūcijām stiprināt Rīgas kā Ziemeļeiropas kultūras metropoles pozīcijas.

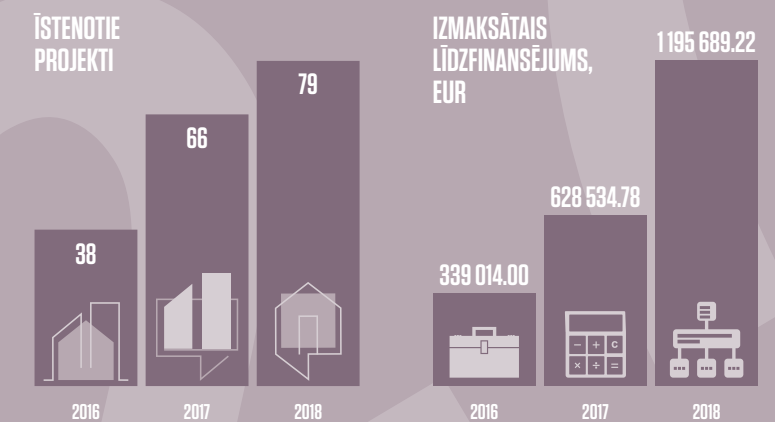
Daudzveidīga kultūrvidē ir kultūrvidē, kas pieņem izaicinājumus un ir atvērta radošai formu un žanru dažādībai, tā nav tikai elitāra, jo kultūras procesos iesaista dažādas sabiedrības grupas un piedāvā kultūras pakalpojumus tuvāk ikdienas maršrutiem. Autentiska kultūrvidē ir īsta, patiesa, balstīta vietējās sabiedrības aktualitātēs, rūpējas par kultūras mantojumu un palīdz veidoties vietā sakņotām tradīcijām, radot Rīgas un apkaimju īpašo identitāti.

Valstiski kultūra ir nacionālās identitātes stūrakmens, tā ietver gan tradicionālu skatījumu uz kultūru, veicinot tās mantojuma saglabāšanu, gan laikmetīgu skatījumu, atbalstot jaunradi un aktuālos kultūras procesus sabiedrībā. Līdzīgi arī pilsētā – kultūra iezīmē gan Rīgas seno vēsturi, ģeogrāfiju un arhitektūru, gan šodienas izaicinājumus un daudzveidību, ko atspoguļo apkaimes un iedzīvotāji. Pēc Eurostat datiem, publiskā sektora izdevumi kultūras pakalpojumiem Latvijā veido 1,1% IKP, kas 2017. gadā bija otrais augstākais rādītājs ES, ievērojami augstāks nekā vidēji ES28 – 0,4%¹. Tas liecina, ka kultūras nozare ir prioritāra valsts mērogā, finansiāli apjomīgais atbalsts tai nodrošina kultūras mantojuma saglabāšanu un kultūrvides veidošanu, kā arī rada apstākļus jaunu kultūras tradīciju un inovāciju radīšanai.

Pašvaldība atbalsta tādas kultūrvides radīšanu, kas iedzīvotājiem ļauj izbaudīt pilsētas daudzveidību un unikalitāti, labāk iepazīt tās vietas un kopienas. Pats kultūras process ļauj apzināt vietējos resursus, ieraudzīt subkultūras, rosināt diskusijas sabiedrībā, tādējādi sniedzot nozīmīgu intelektuālo pienesumu vietējo procesu izpratnē un sekmējot pārmaiņas pilsētā.

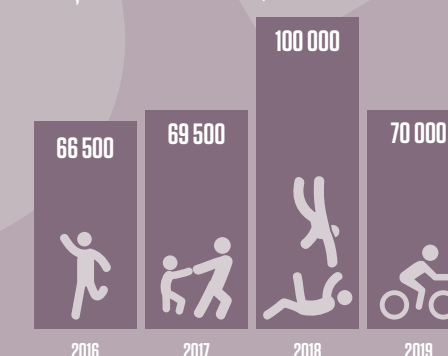
¹ Eurostat: Valdības kopējie izdevumi atpūtai, kultūrai un reliģijai: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Government_expenditure_on_recreation_culture_and_religion#Expenditure_on_.27recreation.2C_culture_and_religion.27

PROGRAMMA "RĪGAS PILSĒTAS PAŠVALDĪBAS LĪDZFINANSĒJUMS KULTŪRVĒSTURISKĀ BŪVMANTOJUMA SAGLABĀŠANAI"

RADOŠO KVARTĀLU UN TERITORIJU ATBALSTA FINANSĒJUMA KONKURSS

PIEŠKIRTAIS FINANSĒJUMS, EUR

KOPĀ 306 000 EUR

RADOŠO KVARTĀLU UN TERITORIJU ATBALSTA FINANSĒJUMA KONKURSĀ ATBALSTĪTO PROJEKTU SKAITS SADALĪJUMĀ PA APKAIMĒM 2016–2019

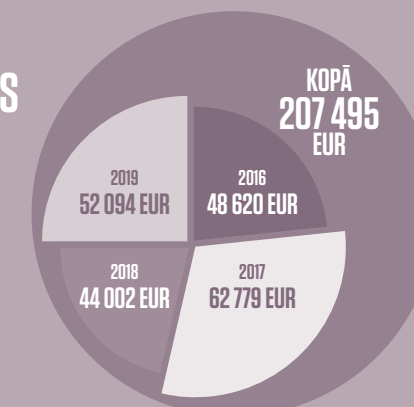
Centrs 17
Āgenskalns 12
Avoti 7
Maskavas foršate 6
Brasa 4
Čiekurkalns 4
Skanste 3

Pētersala-Andrejsala 2
Sarkandaugava 2
Teika 1
Bolderāja 1
Daugavgrīva 1
Vecāķi 1

Radošo kvartālu un teritoriju atbalsta finansējuma konkursā atbalstīto projektu kopskaits

61

PROJEKTU KONKURSS "APKAIMJU INICIATĪVAS LĪDZDALĪBAS UN PIEDERĪBAS VEICINĀŠANAI"

PROJEKTU JOMAS

IZAICINĀJUMI

- 1 Nepieciešams nodrošināt kultūras pakalpojumus un aktivitātes tuvāk dzīvesvietai, veicinot kultūras pieejamību ne tikai pilsētas centrā un tam tuvējās apkaimēs, kur koncentrējas liels skaits kultūras iestāžu, bet arī attālākās apkaimēs ar lielu iedzīvotāju skaitu.
- 2 Latvijā un Rīgā joprojām ir zems sociālais kapitāls, citiem vārdiem – valda neuzticēšanās starp kaimiņiem, svešiniekiem, dažādām sabiedrības grupām, indivīdiem un organizācijām. To iespējams mazināt, stiprinot apkaimju identitāti, kopienu aktivitāti un indivīdu mijiedarbību.
- 3 RCB galvenās ēkas publiskā bibliotēka ir grūti pieejama, un tās tehniskais stāvoklis neatbilst galvenās municipālās bibliotēkas statusam.
- 4 Nepieciešams nodrošināt bibliotēkas pieejamību pilsētas apkaimēs, pilnveidojot RCB filiālbibliotēku tīklu un sniegtos pakalpojumus.
- 5 Nepieciešams uzlabot horizontālo sadarbību ar pašvaldības iestādēm un kapitālsabiedrībām, lai koordinēti pilnveidotu kultūras iestāžu tīklu un procesus.
- 6 RD iekšējie noteikumi ierobežo pašvaldības iestāžu iespējas bez maksas atvēlēt telpas vietējo kopienu rīkotajām aktivitātēm.
- 7 Pastāv dažādu kultūras un kopienu iniciatīvu atbalsta rīku sadrumstalotība, apgrūtinot NVO informācijas pieejamību par atbalsta iespējām.
- 8 Nepieciešams saglabāt un atjaunot kultūrvēsturisko apbūvi, respektējot arhitektoniskās vērtības.

IESPĒJAS

- 1 Pilsētā ir izveidojies spēcīgs kultūras un apkaimju NVO sektors, kas dod pienesumu pilsētas daudzveidībā un sabiedrības grupu apvienošanā – sekmēt šī sektora tālāku attīstību, lai veicinātu pilsētas laikmetīgās identitātes apzināšanu un veidošanu.
- 2 Kultūra jau ilgstoši ir nacionāla mēroga prioritāte, kas sniedz Rīgai priekšrocību veidoties par starptautisku kultūras metropoli. Veicināt lielo kultūras objektu integrēšanu pilsētas struktūrā, lai stiprinātu ne vien kultūru, bet arī apkaimju attīstību un ekonomisko aktivitāti.
- 3 Efektīvāk izmantot RCB filiālbibliotēku tīklu, veidojot bibliotēkas par trešajām telpām, kas pilda ne tikai kultūras un mākslas telpas funkcijas, bet arī kalpo par vietējās kopienas tikšanās un zināšanu vietu.
- 4 Virzīt vietu pārmaiņas, kas balstītas kultūras mantojuma saglabāšanā. Pilsētas vēsturiskā arhitektūra un pilsētbūvnieciskā struktūra ir īpašs resurss, kas veido pilsētas un apkaimju raksturu.
- 5 Sekmēt institūciju un NVO sadarbību publiskās ārtelpas iedzīvināšanai ar kultūras pasākumiem, vides objektiem un citām kultūras un mākslas formām.
- 6 Atbalstīt Brasas apkaimes kļūšanu par radošo industriju centru, kā arī stiprināt visas pilsētas radošās ekonomikas potenciālu. Ņemot vērā Tabakas fabrikas kvartāla attīstību, kur tiks apvienotas starpdisciplinārās izglītības, radošās uzņēmējdarbības, inovāciju un kultūras aktivitātes, un blakus esošās prototipēšanas darbnīcas "Rīga Makerspace" attīstību, gaidāms pilsētas radošo inovāciju potenciāla pieaugums.

UZDEVUMI

9.1. VEICINĀT APKAIMJU
KULTŪRAS UN KOPIENU
INICIATĪVAS VIETU
IDENTITĀTES UN
SABIEDRISKĀS DZĪVES
PILNVEIDOŠANAI

Daudzveidot kultūras un brīvā laika pavadīšanas iespējas apkaimēs, stimulēt iedzīvotāju un dažādu sabiedrības grupu mijiedarbību un savu interešu pārstāvēšanu, t.sk. atbalsta programmas kultūras un kopienu iniciatīvu stiprināšanai apkaimēs, informācijas pieejamības uzlabošanai par atbalsta mehānismiem.

9.2. STIPRINĀT
PROFESIONĀLĀS MĀKSLAS
UN KULTŪRAS INICIATĪVAS,
ATBALSTOT LAIKMETĪGA,
AUGSTAS KVALITĀTES
KULTŪRAS SATURA
PIEEJAMĪBU

Pilnveidot pilsētā pieejamo profesionālo mākslas un kultūras nozaru atbalsta mērķprogrammu klāstu, veicināt esošo galeriju, muzeju, festivālu u.c. darbību, kā arī jaunas iniciatīvas.

9.3. ATTĪSTĪT PUBLISKO
BIBLIOTĒKU ATBILSTOŠI
MODERNAS BIBLIOTĒKAS
PRINCIPIEM

Turpināt attīstīt un iedzīvināt trešās telpas konceptu pilsētas bibliotēkās, veidot tās atvērtas kā kopienu zināšanu, mākslas un kultūras telpu un tikšanās vietu, t. sk. definēt trešās telpas standartu un atbilstoši tam attīstīt RCB un filiālbibliotēku tīklu.

9.4. SAGLABĀT
KULTŪRVĒSTURISKO AINAVU,
VEICINOT SAUDZĪGU
BŪVMANTOJUMA
ATJAUNOŠANU

Stiprināt atbalsta vidi pilsētas apbūves aizsardzības teritoriju kultūrvēsturiskā būvmantojuma, kā arī valsts un vietējas nozīmes pieminekļu atjaunošanā, t.sk. organizējot atbalsta programmu, namsaimnieku izglītošanu un prasmju nodošanu.

9.5. INTEGRĒT PILSĒTAS
STRUKTŪRĀ NACIONĀLAS
NOZĪMES KULTŪRAS
OBJEKTUS, ATBALSTOT
PILSĒTAS VEIDOŠANOS PAR
KULTŪRAS METROPOLI

Nodrošināt tādu nacionālas nozīmes kultūras būvju kā nacionālā koncertzāle, Laikmetīgās mākslas muzejs, cirks, TabFab, Mežaparka estrāde u.c. pozitīvās ietekmes pilnīgāku izmantošanu, veicinot gan starptautiska mēroga kultūras pasākumus, gan pilsētas radošā potenciāla vairošanos.

INDIKATORI

Prioritātes indikatori

Indikators	Datu avots, piezīmes
Vidējais kultūras iestāžu, t.sk. bibliotēku, pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	RD PAD, ekspertu veikts pētījums
Iedzīvotāju apmierinātība ar kultūras pasākumiem Rīgā	RD PAD, socioloģiskā aptauja
ES Kultūras un radošo pilsētu apskats (EU Culture and creative cities monitor)	EK

Uzdevumu izpildes indikatori

Uzdevums	Indikators	Datu avots, piezīmes
9.1. Veicināt apkaimju kultūras un kopienu iniciatīvas vietu identitātes un sabiedriskās dzīves attīstībai	9.1.1. Iedzīvotāji, kas apmeklē kultūras un izklaides pasākumus savā apkaimē, %	RD PAD, socioloģiskā aptauja
	9.1.2. 16 gadu vecumu sasniegušo iedzīvotāju uzticēšanās citiem (vidējais skalā no 0 līdz 10)	CSP
	9.1.3. Iedzīvotāji, kas savā apkaimē iesaistījušies nevalstiskajā organizācijā, biedrībā, draudzē vai citur	RD PAD, socioloģiskā aptauja
9.2. Stiprināt profesionālās mākslas un kultūras iniciatīvas, atbalstot laikmetīga, augstas kvalitātes kultūras satura pieejamību	9.2.1. Kultūras pasākumu apmeklējums uz 100 iedzīvotājiem, sk.	LR KM
	9.2.2. Mājsaimniecību patēriņš atpūtai un kultūrai no kopējiem izdevumiem, %	CSP
	9.2.3. Muzeji un mākslas galerijas, sk.	tiks noteikts
9.3. Attīstīt publisko bibliotēku atbilstoši modernas bibliotēkas principiem	9.3.1. RCB un filiālbibliotēku apmeklējums, sk. kopā	RCB
	9.3.2. Bibliotēku sasniedzamības vērtējums	RD PAD, ekspertu veikts pētījums
9.4. Saglabāt kultūrvēsturisko ainavu, veicinot saudzīgu būvmantojuma atjaunošanu	9.4.1. Valsts un vietējas nozīmes kultūras pieminekļi, kuri klasificēti kā A, B vai C kategorijas vidi degradējošas būves, sk.	RD ĪD, jauns rādītājs
9.5. Integrēt pilsētas struktūrā nacionālas nozīmes kultūras objektus, atbalstot pilsētas veidošanos par kultūras metropoli	9.5.1. Mājsaimniecību patēriņš atpūtai un kultūrai no kopējiem izdevumiem, %	CSP
	9.5.2. Apkalpotās personas Rīgas viesnīcās, sk.	CSP
	9.5.3. Nodarbinātie kultūras, mākslas un atpūtas sektorā, sk.	tiks noteikts

